1 - 26 SEPTEMBRIE 2021
REZIDENȚA BRD SCENA9
STR. I. L. CARAGIALE NR. 32, BUCUREȘTI

PROGRAM DE VIZITARE:
MARȚI - VINERI 16:00 - 20:00 / SÂMBĂTĂ - DUMINICĂ: 13:00 - 20:00

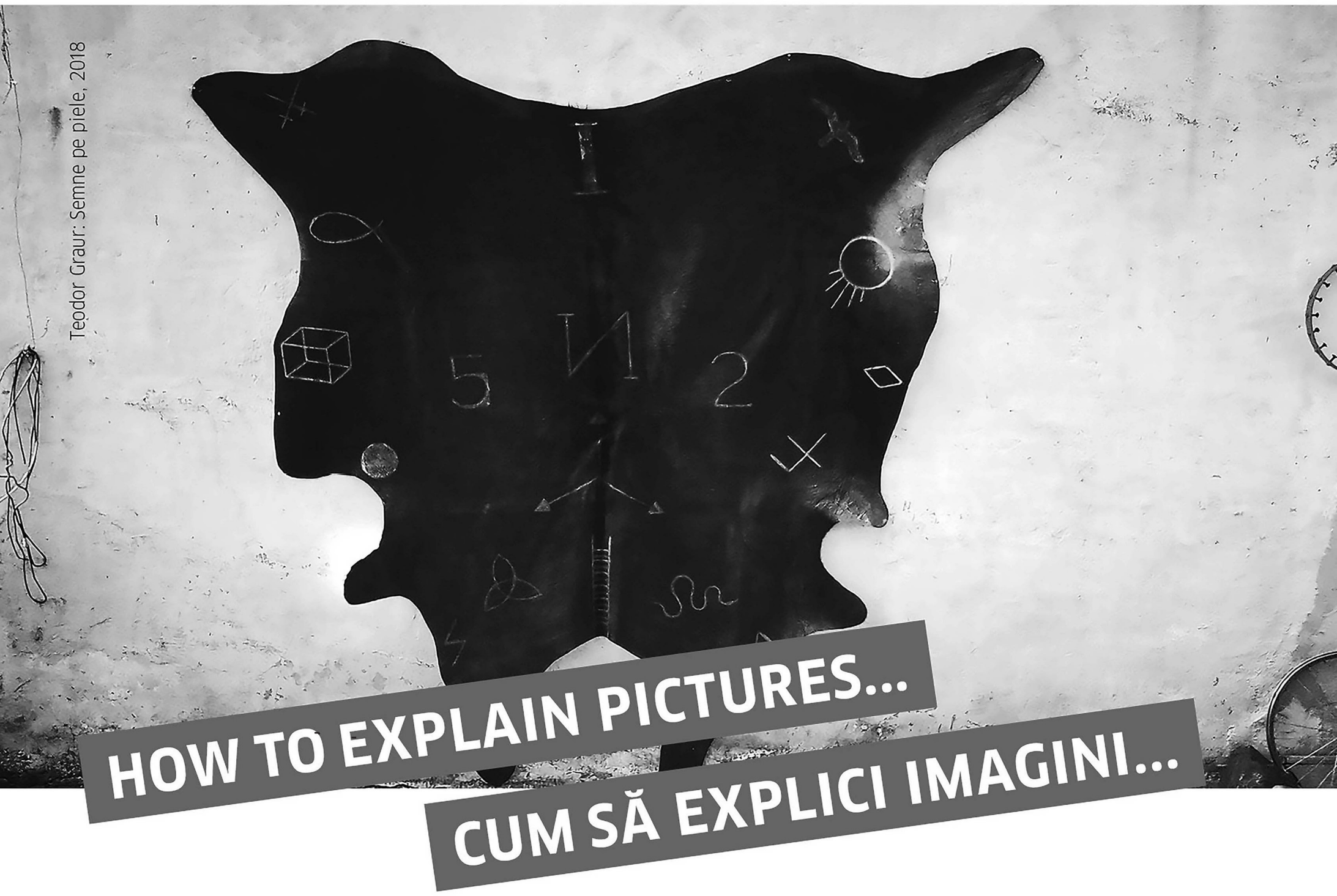
Teodor Graur: Semne pe piele, 2018

HOW TO EXPLAIN PICTURES...
CUM SĂ EXPLICI IMAGINI...

ARTIȘTI:

OLIMPIU BANDALAC
DARIE DUP
TEODOR GRAUR
GYÖNGYI KEREKES
IOSIF KIRÁLY
RADU IGAZSÁG
2 META
MARILENA PREDA SÂNC
LÁSZLÓ UJVÁROSSY
ZOLTÁN SZILÁGYI VARGA

CURATOR: ROXANA TRESTIOREANU

REZIDENȚA S9 HOTSPOT CULTURAL BRD GROUPE SOCIETE GENERALE

BEUYS100
www.goethe.de/bukarest

GOETHE INSTITUT
Sprache. Kultur. Deutschland.

How to Explain Pictures... / Cum să explici imagini...

Expoziție dedicată centenarului Beuys

Curator: Roxana Trestioreanu

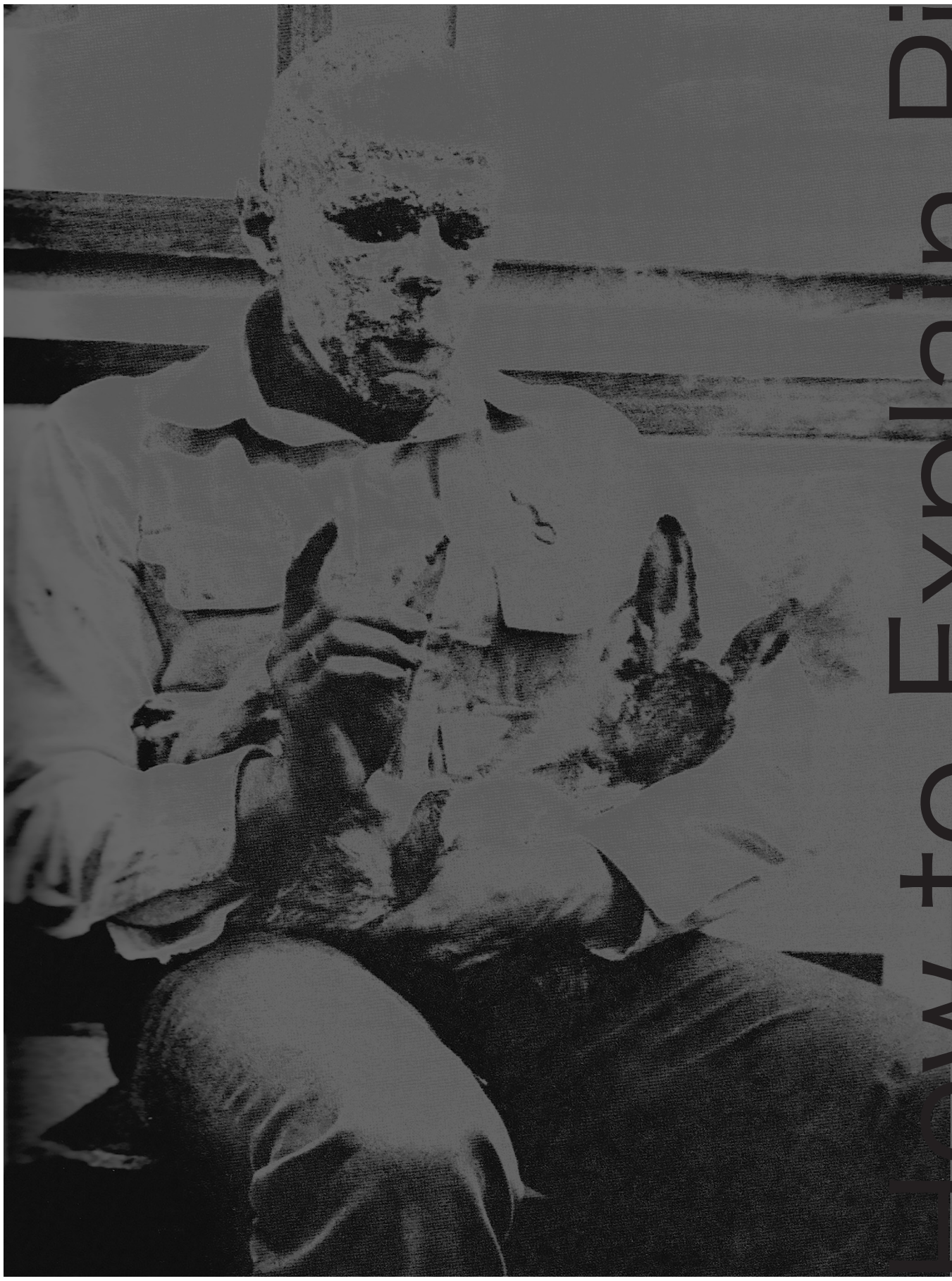

Organizator Goethe-Institut București în parteneriat cu Rezidenta BRD Scena 9

Mulțumiri speciale:
Joachim Umlauf, Director Goethe-Institut, Oana Lapădatu, coordonator programe culturale, Goethe-Institut;
Suzana Dan, manager Rezidența BRD Scena9; Cosmina Chituc, Eugen Vasile, Square Media;
Coperta 1 – afiș design Marius Weber / Design ziar: László Ujárossy
credit fotografii autorii

ANIVERSAREA CENTENARULUI BEUYS LA BUCUREȘTI

În 2021, Joesph Beuys ar fi împlinit 100 de ani - un motiv suficient pentru ca Goethe-Institut - nu doar in București, ci în întreaga lume - să arunce o nouă privire asupra acestui fenomen artistic unic: nu doar prin retrospective sau documentare, ci și printr-un schimb viu cu instituțiile partenere din București: cu Rezidența BRD Scena 9, unde artiștii români ilustrează relația lor cu Beuys prin lucrările lor și printr-un colcviu dedicat artistului; cu UNARTE ai cărei stundenți au lucrat cu ideea beuysiană de „animale totem", în timpul pandemiei; cu muzeul MARe unde Bazon Brock, unul dintre cei mai importanți teoreticieni ai artei, va susține o conferință despre Beuys și Europa; cu Dan Perjovschi care, în cadrul unui performance în fața Goethe-Institut, susținut în luna mai, a subliniat în special angajamentul artistic social al lui Joseph Beuys; cu platforma Autor unde accentul va fi pus pe influența lui Beuys asupra bijuteriei contemporane.
Toate acestea arată clar ce figură versatilă și strălucită a fost Beuys - el a deschis ochii vest-germanilor asupra aspectelor conceptuale și participative ale artei moderne prin acțiuni spectaculoase, inovatoare și extrem de controversate, deconstruind imaginea artistului ca geniu și extinzând radical conceptul de artă. De asemenea, este considerat unul dintre primii artiști angajați ecologic - în lucrările sale, în care mierea, fetrul, piatra, dar și animale precum iepurii și coioții au jucat un rol semnificativ - dar și ca persoană angajată, el fiind cofondator al mișcării ecologice și al Partidului Verde din Germania.
În cele din urmă, Beuys a crezut în puterea vindecătoare și spirituală a artei și astfel a împăcat rațiunea cu emotia. Spectacolul grandios din 1965 de la Düsseldorf („Cum să explici arta unui iepure mort"), care a fost sursa de inspirație pentru numele acestei expoziții, trebuie privit, cu siguranță, în acest context.

Dr. Joachim Umlauf
Director Goethe-Institut București

How to Explain Pictures.../ Cum să explici imagini...

Expoziție dedicată centenarului Beuys

Curator: Roxana Trestioreanu

Joseph Beuys (1921-1986), a marcat prin creația sa arta contemporană și s-a impus ca un reper al secolului 20. El a lăsat o moștenire importantă generațiilor de artiști care i-au urmat, pe de-o parte prin opera sa - desene, instalații, multipli, acțiuni performative și relicve-martori ale acestora, prelegeri, filme - și pe de alta prin conceptul de sculptură socială pe care l-a lansat, care definește activitatea umana de a structura și modela sociatatea și mediul ca operă de artă. Asumând prin demersul său rolul de sculptor social, Beuys dă formă societății prin activarea potențialului creativ al fiecăruia, servindu-se de limbaj, concepte, acțiuni performative și obiectele care se acumulează pe parcurs.

Titlul proiectului nostru face referire la prima expoziție personală a artistului din 1965 „How to Explain Pictures to a Dead Hare"
(Wie man dem toten Hasen die Bilder erklärt) în care Beuys definește un mod de operare care îi va deveni caracteristic, ieșind în întâmpinarea publicului în receptarea experienței artistice, prin limbaj și dialog.

Beuys a fost un artist angajat social, politic, a militat pentru drepturile omului, pentru protejarea mediului, pentru construirea unei legături cu comunitatea, a definitivat un model pentru practica artistică și educațională contemporană.

Pentru a marca 100 de ani de la nașterea lui Joseph Beuys, proiectul **How to explain pictures ... / Cum să explici imagini...** propune recuperarea multiplelor fațete ale operei sale prin ecoul pe care l-au generat în creația contemporană din România.

Am descoperit în anii '80 arta lui Joseph Beuys cu ajutorul revistei germane PRISMA. Articolul despre Beuys, destul de cuprinzător, cu referiri la activitatea sa artistică și pedagogică, m-a intrigat și alertat. Performance-ul „How to Explain Pictures to a Dead Hare" mi-a atras cel mai mult atenția.

Acțiunea performativă a lui Ștefan Bertalan, prezentată în București la sfârșitul anilor '70, „Am trăit 130 de zile cu o plantă de floarea soarelui" mă introdusese, într-un fel, în tipul de performance Beuys – conținea o relaționarea de tip șamanic cu cuvântul, semnul grafic și martorul-subiect planta uscată. Performance-ul lui Bertalan și articolul despre Beuys m-au ajutat să înțeleg că pentru a înțelege arta contemporană am nevoie alături de cărțile de istoria artei, care nu depășeau contemporaneitatea anilor 60, de noi lecturi dar, tot atunci am realizat că cel mai important lucru este să fii artist-martor la evenimente ce construiesc istoria artei, chiar dacă tu nu deții toate informațiile necesare decodificării operei de artă, curiozitatea și cunoștințele acumulate în timp îți vor trasa drumul către înțelegerea fenomenului. Atunci când am început să construiesc expoziția m-am gândit la întâlnirile benefice artistice/umane care mi-au marcat, asistat parcursul profesional și la nume de artiști din generația 80.

Enumăr câteva evenimente, la care am luat parte, care m-au ajutat să descopăr trasee artistice speciale cu care am rezonat:

Teodor Graur, Europia, instalație performativă, Muzeul Farmaciei, Colocviul de artă și critică de artă tânără Sibiu, 1986

1982 - expoziția și colocviul Expresia corpului uman, sala Kalinderu, București; 1986 „Colocviului de artă plastică tânără şi critică de artă", Muzeul Farmaciei Sibiu; 1987 Colocviul și expoziția „Tinerii Artiști și Contemporaneitatea", Timișoara; 1988 - Expoziția Națională a Atelierelor 35, Baia Mare; proiecția de filme de animație organizată de artiștii plastici care lucrau la Studioul Animafilm la finele anilor 80 etc. Artiștii participanți Olimpiu Bandalac, Darie Dup, Teodor Graur, Radu Igazság, Gyöngy Kerekes, Iosif Király, 2 META (Maria Manolescu și Romelo Pervolovici), Marilena Preda Sânc, Zoltán Szilágyi Varga, László Ujvárossy - sunt personalități care, prin opera lor și implicarea socială, formativă/pedagogică, au repoziționat abordarea generațiilor următoare față de creația

Expoziția Națională a Atelierelor 35, Baia Mare 1988

În expoziție sunt prezentate fotografii, obiecte mail art, instalații, desene, filme experimentale, de animație, testimoniale filmate, chestionare, documente legate de experiența educațională în pandant cu filme prezentând acțiuni sau interviuri ale lui Beuys. Vizitatorul va descoperi multiple straturi și direcții de creație artistică.

Olimpiu Bandalac prezintă într-o instalație desene realizate în anii 80, vitale, valențele simbolice ale culorii, puterea gestului sunt subliniate de albul hârtiei, dintr-un desen coiotul din „I Like America and America Likes Me" ne interoghează.

Filmul realizat la Muzeul Național de Artă Contemporană, interviul Adrian Guță - Olimpiu Bandalac, face referire la întreaga activitate artistică a artistului incluzând filmele de animație și proiectele grupului Euroartist realizate în tandem cu Teodor Graur. Teodor Graur ne prezintă în expoziție, alături de o lucrare a sa, o fațetă mai puțin cunoscută publicului – cea de profesor. Cursul de performance (Universitatea Națională de Arte București) le-a oferit o voce distinctă și direcție nouă tinerilor artiști înscriși la cursul său. Lucrările lui Darie Dup se alătură manifestului pro-natură și contra distrugerii rezervațiilor naturale, defrișărilor abuzive.

Gyöngyi Kerekes, în instalație dialoghează cu natura, frunzele uscate construiesc forme, semne. Un dialog special cu opera lui Beuys îl stabilește László Ujvárossy - asemănarea formală și de material cu costumul de fetru, cât și ludica apropiere de eco acțiuni.

Invocând apropierea lui Beuys de mișcarea Fluxus, Iosif Kiraly prezintă o selecție de mail-art din colecția sa. Una dintre cartoline, realizată de artistul Fluxus - Robert Rehfeldt, îl menționează pe criticul maghiar Laszlo Beke și o expoziție comemorativă Beuys, 1987 Budapesta. Marilena Preda Sânc surprinde trăirea în armonie cu natura în imaginea fotografică expusă, iar selecția de filme sunt asumări ale implicării artistei în problemele societății.

O secțiune specială este acordată filmelor realizate în anii 80, onorate de premii internaționale dar puțin cunoscute de publicul român. Zoltán Szilágyi Varga și filmele sale „Nodul Gordian" (1980), „Arena" (1982) și „Monolog" (1983) cu multiple straturi de citire, de la citarea stereotipiilor legate de virilitate, glorie și violență, la evenimente traumatice – război, catastrofe naturale, sunt prezentate prin alegorii metaforice, evocând secluziunea trăită în anii 80. Radu Igazság în „Fotografii de familie" (1983) vorbește despre singurătate, îmbătrânire și dispariție, în „Tocirea" (1985) pornește de la un poem scris de Nichita Stănescu asupra sacrificiului soldatului - datoria de onoare ducând în cele din urmă la dispariția ființei umane. Vocea lui Nichita Stănescu, cu intonația și tempo-ul special dublează puterea de evocare a imaginii.

Un film realizat special pentru acest eveniment, ludic prezentând comuniunea cu natura, este creația grupului 2 Meta.

How to explain pictures ... / Cum să explici imagini...
o expoziție-omagiu adus operei lui Joseph Beuys.

În cadrul proiectului are loc colocviul BEUYS și scena artistică actuală din România - prilej pentru o vizionare de filme cu/despre Beuys, urmată de discuții asupra artiștilor prezenți în expoziție și scena artistică actuală din România.

Invitați: Magda Cârneci, Irina Cios, Adrian Guță, Ion Bogdan Lefter și artiștii participanți.24 septembrie 2020 ora 18:00-20:00 Eveniment găzduit de Rezidența BRD Scena9

Roxana Trestioreanu

Program filme Joseph Beuys

Filme de lungmetraj

BEUYS (2017)
anul de producție: 2017; durata: 107 minute;
regia, scenariul: Andres Veiel
subtitrare in limba engleză

Puține personalități culturale germane ale secolului XX au fost la fel de controversate ca artistul de intervenție, sculptorul, desenatorul, teoreticianul de artă și profesorul ocazional Joseph Beuys (1921 - 1986). Lucrările sale au dezvoltat un concept nou, mai amplu, al artei, care includea și ideea de co-creație politică a societății. Filmul documentar al lui Andres Veiel este o căutare amplă de indicii; el scoate la iveală un mare număr de materiale de arhivă parțial necunoscute și le oferă martorilor contemporani, cum ar fi Klaus Staeck, ocazia să se exprime. Rezultatul este un colaj de documente vizuale și audio care oferă tuturor spectatorilor acces la opera complexă a lui Beuys.

Filme de scurtmetraj

Joseph Beuys trifft Andy Warhol // Joseph Beuys îl întâlnește pe Andy Warhol
Înregistrare a unui fragment de film din emisiunea **aspekte (ZDF)**, din 9.11.1979. (durată 4 min.)
Film obținut cu sprijinul: Zentrum für Kunst und Medien Karlsruhe
Copyright: VG-Bildkunst/VISARTA, Werner Raeune

În noiembrie 1979, emisiunea aspekte a postului german de televiziune ZDF a prezentat întâlnirea dintre cele două superstaruri aproape antagoniste, Joseph Beuys și Andy Warhol. La 18 mai 1979, cei doi s-au întâlnit în galeria Denise René / Hans Mayer din Düsseldorf. „Preocuparea lui Beuys pentru materiale precum grăsimea, bazaltul și pâsla sugerează o profunzime mistică.
Warhol, pe de altă parte, era mai fascinat de suprafețele strălucitoare, cum ar fi conservele de supă Campbell, Coca Cola - și Marilyn Monroe. Și, în timp ce Joseph Beuys semna bancnote cu sloganul „Artă = Capital", Warhol urmărea motto-ul „Making money is art and working is art and good business is the best art". [Citat din: Paenhuysen, La: Seria de filme Joseph Beuys]
În timpul acestei întâlniri neașteptate, Warhol a creat „Portretul lui Joseph Beuys".

DIE ERÖFFNUNG 1965 / ... irgend ein Strang ... / Wie man dem toten Hasen die Bilder erklärt
VERNISAJUL DIN 1965 / ... un oarecare lanț ... / Cum să explici imagini unui iepure mort
1965 (Durată: aprox. 6 Min)
Film obținut cu sprijinul: Zentrum für Kunst und Medien Karlsruhe
Copyright: VG-Bildkunst/VISARTA

Lucrarea video prezintă una dintre cele mai cunoscute acțiuni artistice ale lui Beuys. Pe 26 noiembrie 1965, Beuys a încuiat ușile expoziției sale „...irgend ein Strang..." de la Galeria Schmela din Düsseldorf, vizitatorii au rămas afară și au privit totul prin fereastră. Cu capul complet acoperit cu foiță de aur, praf de aur și miere, Beuys a început să explice imagini unui iepure mort. După trei ore, publicul a fost lăsat să intre. Beuys stătea acolo, cu iepurele în brațe, cu spatele la public, pe un taburet din zona intrării. Acțiunea este considerată o lucrare-cheie a lui Beuys, în perioada de vârf a dezvoltării conceptului extins de artă. Arta nu poate și nu trebuie să fie explicată, ci experimentată senzorial și intuitiv.

7000 Eichen /
7000 de stejari
Film documentar realizat de ZDF în cadrul emisiunii **aspekte Extra**. (Durata aprox. 9 min.)
Film obținut cu sprijinul: Zentrum für Kunst und Medien Karlsruhe
Copyright: VG-Bildkunst/VISARTA

Conceptul lui Beuys de „sculptură socială" îmbină acțiunea socială cu arta, revoluționând înțelegerea artei la vremea respectivă și continuând să aibă un impact până astăzi. Fragmentul difuzat în cadrul emisiunii aspekte a postului german de televiziune ZDF prezintă lucrarea „7000 Eichen" (7000 de stejari), care este considerată și astăzi un exemplu de sculptură socială: „Pentru documenta 7 (1982), Beuys a pus 7000 de pietre de bazalt din diferite cariere, stivuite unele peste altele în fața Muzeului Fridericianum. Fiecare piatră urma să fie amplasată împreună cu un stejar în Kassel. În timp ce copacul reprezenta elementul organic, în creștere, piatra de bazalt era un element static în fața morții și a timpului. După cum a spus Beuys: „Și nu era nimic mai evident decât să facem ceva foarte simplu, și anume să lucrăm cu necesitățile ecologice cele mai primitive, să păstrăm bazele naturii.". [Citat din: Paenhuysen, La: Seria de filme Joseph Beuys].

Unul dintre 7000 de stejari a fost plantat în 23. Noiembrie 1983 pe Haroldstr 4 în Düsseldorf (foto: László Ujvárossy)

Beuys – fascinația artei

Primele informații despre Joseph Beuys le-am cules din revista „Art in America”, pe care am primit-o lunar între 1979-1980.
Datorită șansei, am cunoscut o artistă americană care însoțea o expoziție cu titlul aproximativ „Expresionismul american” (la Sala Sporturilor din Brașov). Ea mi-a oferit un abonament gratuit și primeam revista la Covasna, unde fusesem repartizat ca profesor.
Imediat după decembrie 1989, am plecat în primul meu voiaj în vestul Europei și, ajuns la München în februarie 1990, am avut șansa să prind o retrospectivă Beuys.
Eram emoționat și mi-amintesc ce m-a impresionat în principal, atunci: erau desenele și obiectele-sculpturi. Expresia simplă, directă, formele esențiale, culoritul limitat - aparent modest, toate m-au mișcat. Desenele cu „sânge de animal”, obiectele metalice ruginite, ascuțite-agresive, nu le-am putut uita. Era prea devreme pentru mine să înțeleg concepția de „sculptură socială” sau ecologismul lui Beuys, nu știam prea multe. Era vorba de un mod cu totul diferit de a gândi arta, de a se raporta la societate ca și artist, implicarea totală a lui Beuys mă fascina.
Această întâlnire a declanșat un proiect al meu de a vedea muzeele germane și europene și, vreme de vreo doi ani, am străbătut drumurile cu mașina sau trenul. Așa m-am întâlnit cu secțiunile speciale dedicate lui Beuys la Lembachhaus în München, Museum Ludwig în Köln, Städtisches Musem Mönchengladbach. Am putut să văd, în sfârșit, „kit-urile de supraviețuire”, stânca de seu, pianul acoperit cu fetru, nenumărate veste de lucru ale lui Beuys, pălăriile, desenele parcă inepuizabile ca număr, stâncile de granit.
Mi-a rămas în memorie un slogan mare, citit pe un perete: „Difesa Della Natura – J. Beuys”.
La Paris l-am invidiat pe un artist polonez care avea un tom în 3 volume despre Beuys. Întors în țară, nu aveam cu cine să vorbesc despre Beuys, cu o excepție: regretata Olga Bușneag (reputat critic de artă, decedată în 1994). În 1995 m-am reîntâlnit cu lucrările artistului în marea retrospectivă FLUXUS de la Istanbul (cu ocazia Bienalei Internaționale de artă – curator René Block).
Joseph Beuys a participat o perioadă la acțiunile FLUXUS, dar s-a distanțat de direcțiile de acțiune ale grupului începând cu 1964.
Treptat, cu anii, am început să încep să pătrund ideile filozofice și concepția despre cultură și artă ale lui Beuys. Toată istoria cu salvarea miraculoasă de către tătari (tartars) a trupului și spiritului artistului, după prăbușirea bombardierului german în care se afla (16 martie 1944) este un exemplu de „reinventare a biografiei artistului” sau, cine știe, de „mistificare a biografiei artistului”, cutume actuale, ceva banal astăzi. Beuys a deschis multe drumuri prin acțiunile de performance, conferințele sale, dezbaterile publice organizate. „Șamanismul” pe care îl asuma și explica cu orice prilej, legătura cu culturile primitive, legătura cu lumea animalelor, materialele simple: mierea, seul, fetrul (material brut nețesut), toate mi se par fascinante. Și, în cel mai înalt grad: desenele!
Întrebându-mă ce am moștenit eu de la acest artist fabulos, pot menționa acum doar: consecvența, deschiderea către dialog, inventivitatea – oricum prea puțin din câte se pot spune...
Lucrul pe hârtie nu a fost apreciat la justa valoare aproape niciodată, fiind considerat un domeniu minor și care poate fi ignorat, oarecum pregătitor pentru „marile arte”: pictura și sculptura. Doar că atunci când vorbim despre creație și creativitate, trebuie –obligatoriu – să căutăm desenele, carnetele de schițe ale unui artist. Acolo se vor găsi întotdeauna cele mai clare, directe și pure exprimări ale ideilor plastice.

Pentru mine desenul pe hârtie reprezintă cea mai sinceră, cea mai directă, exprimare a „gândului plastic”. Este exercițiul zilnic ce pregătește orice proiect sau lucrare. Se naște din viziunea „nocturnă” când gândurile gestează, și apoi „explodează” pe hârtie. Carnetul de lucru al artistului este cea mai de preț comoară de atelier...

Olimpiu Bandalac

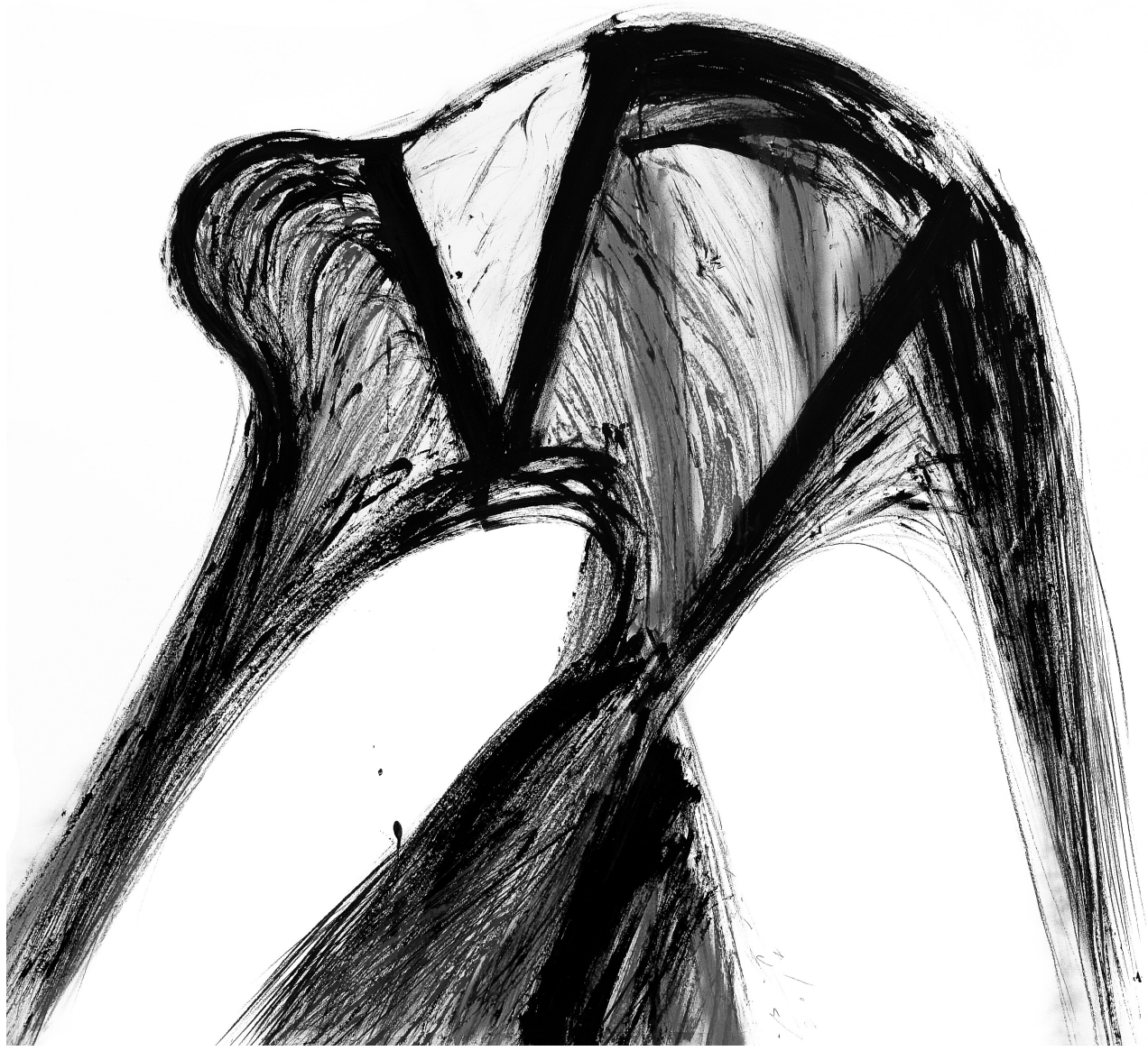

Olimpiu Bandalac

1-2. **Studiul mișcării** – 1985,
montaj spațial cu trei desene,
dimensiuni: 145 x 140 x 140 cm,
tehnică mixtă pe hârtie
4. **Omagiu lui J. BEUYS** - 1990
30X25 cm

1. **Relicvariul pădurii**, 2014, instalație,
dimensiuni variabile
2. **Fără titlu**
3. **Pădurea din Broceliande**, 2014,
obiect-light box, stativ din metal, 120x140x15 cm

Darie Dup

În tema legată de copaci, în primul rând este vorba de o temă socială, care ţine de ecologie şi de distrugerea patrimoniului silvic, iar celălalt aspect ţine de morală, de conștiința individual a fiecăruia.

Sunt lucruri grave, importante din viața noastră exprimate cu geometria cea mai simplă: cerc, pătrat, con, cilindru…. Expresia plastică s-a întrupat, de fapt, din dorința de a mă îndepărta de lucrurile pe care le-am făcut înainte.

Am considerat, că cel mai important lucru este mesajul, un mesaj care să ne aparțină nouă, celor care trăim acum. În acest sens tema ecologică a defrișării abuzive este un subiect prezent, alarmant şi foarte actual, iar tema etică a verticalității ține de continuitatea morală atemporală.
Principala preocupare a mea este, să dau viață copacului căzut, să las un semn, o dezaprobare referitoare la distrugere folosind limbajul obiectului sculptural.

Nu mai ştiu exact momentul când am aflat numele Joseph Beuys, era cred, pe la începutul anilor 80, posibil chiar mai devreme, în timpul şcolii... În orice caz, era o perioadă în care noi tinerii artişti în devenire, căutam modele. Acestea se constituiau mai ales din figurile artiştilor mai mult sau mai puţin maturi de pe scena locală, ori poate chiar dintre unii profesori de la arte, având în vedere izolarea în care trăiam pe atunci. Şi totuşi, puţină informaţie din afară, mai pătrundea până la noi, în ciuda eforturilor sistemului de a combate relaţiile libere cu lumea occidentală. Din discuţiile cu colegii de clasă, am aflat odată, de existenţa acestui personaj – un artist atipic pentru noi, cei din Europa de Est – al cărui comportament social şi profesional depăşea aşteptările noastre limitate. Mi s-a părut din primul moment, că avem de a face cu un protagonist, capabil de a fi un model captivant pentru ceea ce căutam fără să ştim, un posibil ghid de artă contemporană, pentru tinerii artişti aflaţi la început de drum.

Personalitate complexă, Beuys mi s-a dezvăluit treptat în timp, pe măsură ce găseam anumite indicii şi semnale sosite pe diverse căi. Aflasem de experienţa sa incredibilă ca combatant german în timpul războiului, care i-a marcat definitiv viaţa după aceea, de autor de artă contemporană, pedagog, sau activist social. Toate informaţiile primite cum spuneam, secvenţial şi discontinuu, creionau un portret original: artistul şi dascălul rula proiecte pentru reformă social-politică, cu succes. Era pasionat de ştiinţele naturii, în special de botanică, ceea ce l-a făcut să devină un observator atent al plantelor şi animalelor, cu impact în opera sa (ne-a lăsat mii de desene, plante culese, numeroase colaje şi obiecte, printre altele), dar avea cunoştiinţe bogate din diverse alte domenii. Anvergura sa era indiscutabilă, iar mobilizarea, exemplară.

Pălăria sa iconică de fetru, a devenit repede faimoasă fiind nelipsită din ţinută (se descoperea rar, atunci când îşi atăta stima faţă de un anumit interlocutor, gest care era foarte apreciat). La Documenta 4, în 1968, se pare că încă nu adoptase ca „uniformă" vesta de pescar... şi apare într-o fotografie de presă purtând un costum clasic.

Pierre Restany remarcă cu această ocazie, contribuţia lui Beuys, „un guru-pop al mişcării Fluxus, maestru al happeningurilor, profet al griului, al acidului, al râncedului." Aproape zece ani mai târziu, revine la Documenta 6 cu proiectul Universităţii Internaţionale Libere. Mai multe ateliere prevăzute pentru aceasta, erau interconectate cu ajutorul „Pompei de miere", o instalaţie de mari dimensiuni ce funcţiona atât mecanic, cât şi metafizic.

Am avut ocazia, prin deceniul 10 al secolului trecut, să văd o mare instalaţie de Joseph Beuys, atunci când am vizitat noul muzeu de la Stuttgart: erau în operă, toate materialele sale preferate (fetru pe perete, plăci de oţel pe pardoseală, conducte orizontale pentru fluide, baterii cu acid şi plumb, obiecte de lemn şi untură); am văzut atunci şi piesa intitulată „Mormântul iepurelui II", o mică vitrină parietală cu acest animal (o figurină care sugerează pace şi linişte) obţinut prin topirea unei coroane din aur, în timpul unui performance, la Kassel.

În 1990, în contextul deschiderii care a urmat după căderea regimului totalitar, am primit vizita cunoscutului Richard Demarco, galerist şi agent cultural din Edinburgh. Acesta mi-a dat în dar, albumul „Bits & Pieces" de Caroline Tisdall – o colecţie numeroasă de piese mici, alcătuită de Joseph Beuys, începând din anii 50, oferită autoarei. Răsfoindu-l, atunci şi acum, am înţeles esenţa artei lui Beuys, a legăturii sale cu viaţa. A militat, prin tot ce a făcut, pentru protejarea naturii (vezi proiectul început,7000 de stejari în Kassel), pentru reformarea societăţii (prin teoria Democraţiei directe.

Priceput în afaceri, organiza întotdeauna conferinţe de presă, la marile evenimente de artă contemporană, promovând noile proiecte şi realizând vânzări de lucrări pentru finanţarea acestora.

Reţinem şi colaborarea de un deceniu, cu Galeria Demarco, vizitele repetate în Scoţia şi cercetarea sit-urilor istorice, Beuys fiind interesat de civilizaţia celtică.

Chiar şi pentru scena occidentală, Joseph Beuys a fost un artist fără pereche, s-ar putea spune. O combinaţie unică de capacităţi multiple i-au permis să abordeze cu suces intreprinderi dificile şi domenii de activitate, distante. Învăţământ, cercetare, comunicare. Prelegeri, acţiuni în justiţie, performance. Artă contemporană în muzeu, pe stradă şi la târguri. Acţiune şi instalaţie. Dispariţia sa prematură, în urmă cu douăzeci şi cinci de ani, ne-a făcut să vedem un exemplu de eficienţă, de tenacitate, de responsabilitate.

Proiectele sale neterminate, sunt deschise, şi pot fi reluate, ori continuate. Într-adevăr, Joseph Beuys a fost un model de acţiune.

FÂNTÂNA, 1998

O acţiune de tip subversiv, efectuată cu grupul de studenţi voluntari, care mă urmau cu încredere şi entuziasm.Ţinta: cunoscuta Fântâna Mioriţei, de pe Şoseaua Bucureşti – Ploieşti, principala cale de acces în capitală, dinspre nord. (Operă a arhitectului Octav Doicescu, în anii 30, având un mozaic decorativ semnat de Miliţa Petraşcu, ce ilustra balada populară – monumentul era în stare de degradare. Scopul acţiunii noastre (nedeclarat): să atragem atenţia celor responsabili pentru îngrijirea acestui sit, cu valoare simbolică pentru bucureşteni, şi nu doar pentru aceştia.

Într-o dimineaţă, echipaţi pentru lucru, cu unelte şi materiale specifice, ne-am prezentat la faţa locului şi am performat spălarea rituală a fântânii. Era o zi însorită, noi – mobilizaţi, am mânuit cu talent măturile şi periile din dotare (pentru filmare), folosind chiar şi apă, pentru veridicitate... Mozaicul era aproape dispărut, iar prin crăpături, apăruseră buruieni. Am avut sentimentul că făceam un lucru necesar – nu ne-am temut că vreo autoritate ar fi fost în măsură să ne chestioneze în vreun fel... Călătorii din transportul în comun ne făceau semne amicale. De fapt, nu am fost remarcaţi (nimeni nu ar fi crezut că această acţiune banală este un performance al clasei STUDIO498, o probă de încheiere al unui semestru universitar!). Lucrarea a fost înregistrată fotografic şi video. Nu am perceput atunci, nici un fel de impact comunitar, evident. După mai mulţi ani, şi după perioada tranziţiei, în prezent," Fântâna Mioriţa" e restaurată.

Teodor Graur

1. **Semne pe piele,** 2018, 200x200 cm
2. acțiunea **Fântâna,** 1998
3 - 4. **Hrană pentru artă,** 1998

STUDIO498

O clasă de artă contemporană alternativă la învăţământul oficial. După un an de discuţii informale cu rectorul Mircea Spătaru, care spunea că e de acord cu admiterea mea printre cadrele universitare, am găsit soluţia de a colabora cu şcoala temporar, şi din afară. Formula era nimerită pentru cei entuziaşti, ca mine: nu aveam o relaţie contractuală, nu erau prevăzute obligaţii, dar puteam lucra cu studenţii interesaţi. Ne întâlneam o dată sau de două ori pe săptămână, în afara şcolii, deci aveam posibilitatea să vizităm zone de interes din Bucureşti (un mare şantier abandonat în proximitatea Pieţei Unirii, un parc de distracţii, crematoriul „Cenuşa", şi altele) locuri cu potenţial pentru proiecte artistice, unde făceam investigaţii şi discutam. După ce ne-am obişnuit şi am format „o echipă", cu mine antrenor (mi se spunea „coach"), am propus nişte acţiuni cu grupul. Una dintre acestea – HRANĂ PENTRU ARTĂ /ARTĂ PENTRU HRANĂ - jucată de două ori, la Bucureşti şi Cluj, era o situaţie auto-generativă: pe de o parte, un grup de tineri solicitau contribuţii băneşti trecătorilor, sub sloganul „Sprijiniţi arta contemporană în România", iar în apropiere, la o masă cu două locuri marcată cu inscripţia „Dejun pentru oameni nevoiaşi – Intrare liberă", alţi pietoni aveau la dispoziţie alimente aduse în timpul acţiunii. Totul s-a desfăşurat într-o zonă urbană centrală (Bulevardul Bălcescu, în faţa Sălii Dalles – la Bucureşti, iar la Cluj – în faţa Muzeului de artă). Am trecut, cu această ocazie, şi pe la cunoscuta grădină botanică din localitate, în conformitate cu practica noastră artistică uzuală.

Gyöngyi Kerekes

1. **Tat tvam asi - Lumina**, print, 1995-2021
2. **Convergență**, print, 1988-2021
3. **Tat tvam asi - Întuneric**, print, 2021

Meditaţie

Când mă gândesc la Joseph Beuys, îmi vine în minte conceptul de „Naturallianz", „o asociere cu natura", mă gândesc la materiale naturale, la energii creative, la empatie sau la un comportament intuitiv transpus într-o formă anume, la caracter efemer, fizic etc. Asocierea cu natura nu înseamnă doar că artistul lucrează cu materiale naturale, ci și că „demonstrează procesul prin care se ocupă de resurse, de elemente și de tehnologiile legate sau asociate cu acestea". (Georg Jappe: Konzept und Entstehung, Köln, DuMont, 1989)

Am exprimat acest proces - adică faptul că în lumea în care trăim totul se află în continuă schimbare și că, în mod paradoxal, schimbarea este singura constantă - cu frunza de copac, care pentru mine a devenit astfel un obiect de meditație.

În lucrările mele intitulate „Tat tvam asi" (1995) am simbolizat conceptul vedanta (din sanscrită), care se traduce prin expresia „Acesta ești tu", adică ideea că suntem lumină și umbră deopotrivă, cu o instalație creată din frunze galbene, respectiv de culoare închisă. Într-o altă acțiune, din 1988, intitulată „Convergență" din cimitirul Olosig din Oradea, am reatașat frunzele căzute, de trunchiul copacului, folosind o bandă de tifon. În acele momente petrecute printre copaci am avut o experiență aparte care-mi revela măreția unirii omului cu natura, pacea din conceptul „Totul este Unul", spiritualitatea naturală.

Și eu simt, asemenea lui Michael Haerdter, că trebuie să ajungem la o nouă etapă în „asocierea cu natura", așa cum s-a exprimat în catalogul evenimentului de mare amploare, Ressource Kunst din Köln în '89: „avem toate motivele să presupunem că în secolul nostru trebuie să se ajungă la crearea unui nou consens de bază pentru umanitate, un nou „contract social" pe care se poate conta în noul mod de viață din această lume... Este vorba de o „schimbare de valori", o „schimbare de paradigmă". (...)
În centrul atenției regăsim valori cu accente puternice care țin de domeniul psihic, precum calitatea vieții, creativitatea, autocunoașterea, comunicarea, atașamentul față de natură, iar acestea sunt puse în contrast critic cu valorile materiale."
(Meditation unter Baumen / Meditație sub copaci. În: DuMonte 1989, Köln)

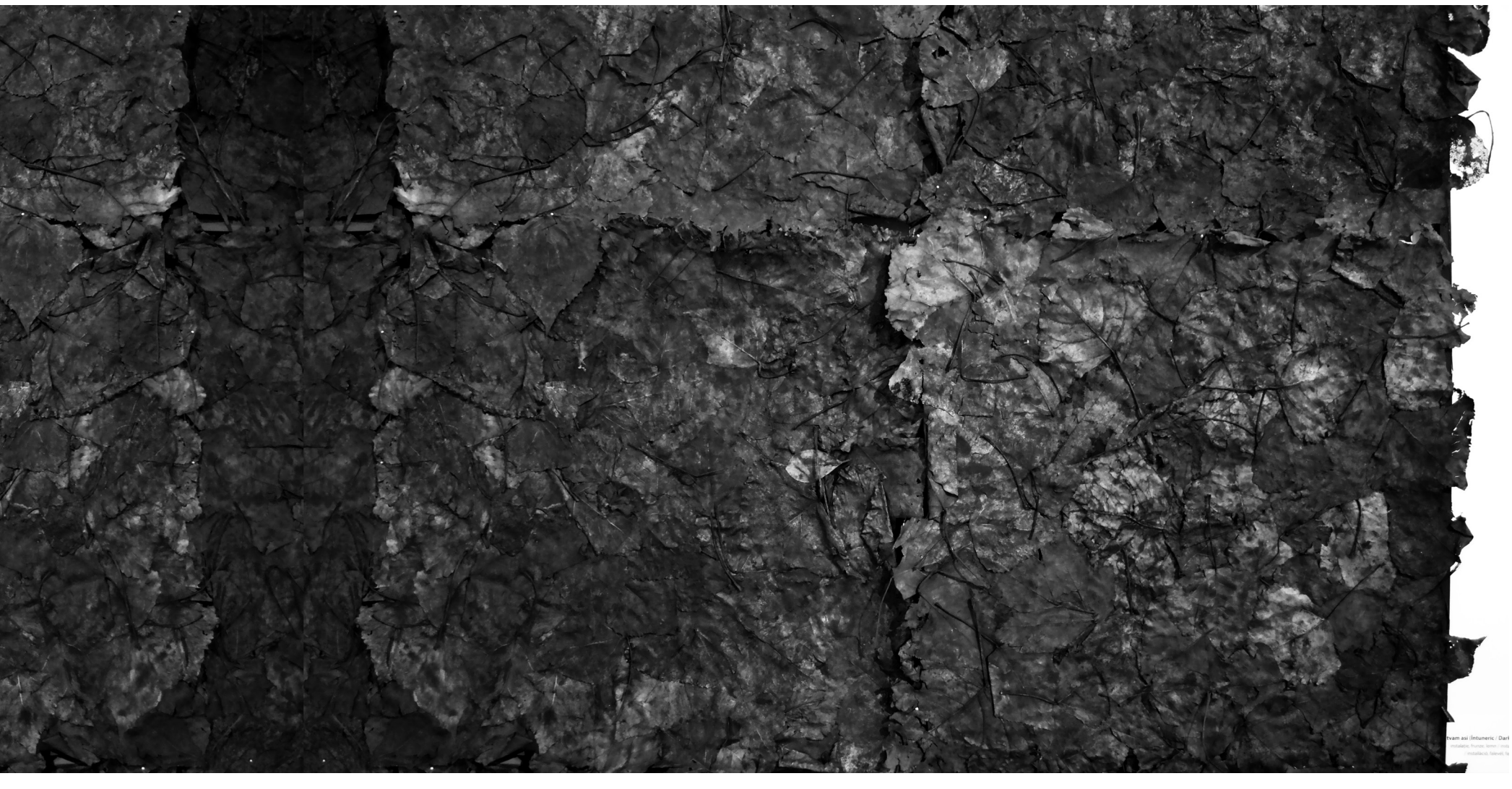

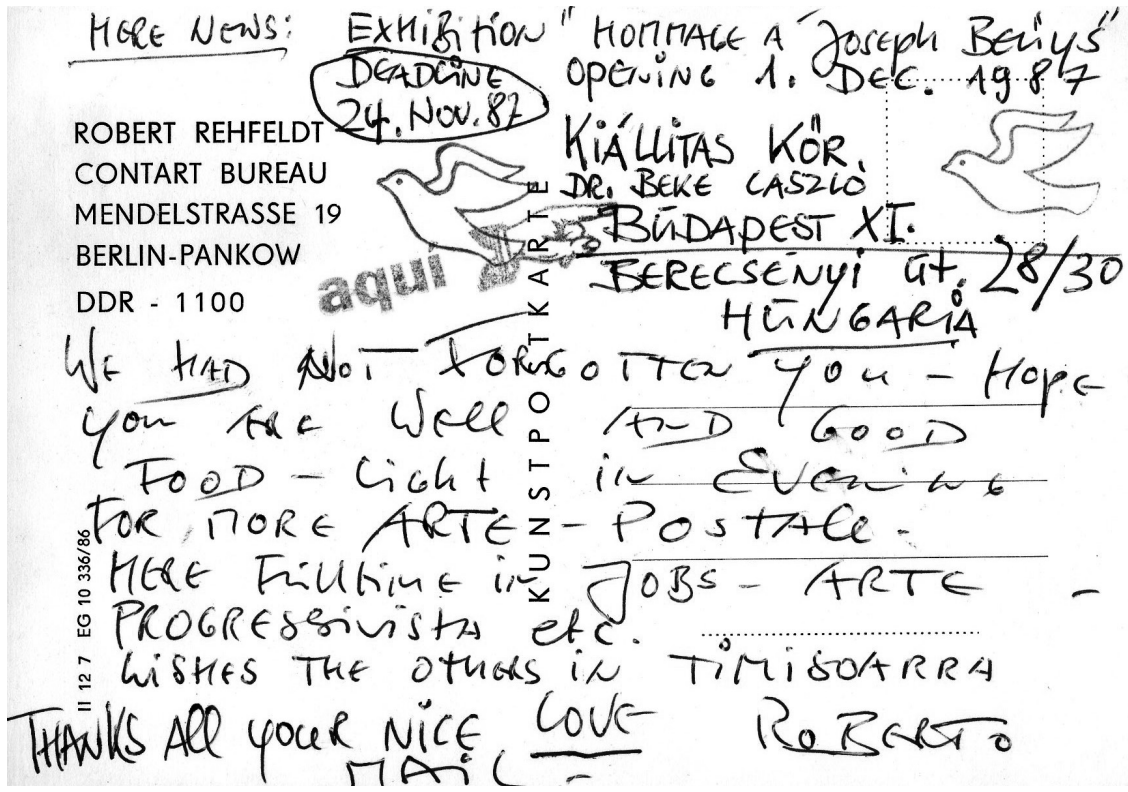
MORE NEWS: EXHIBITION "HOMMAGE A Joseph Beuys"
DEADLINE 24. NOV. 87
OPENING 1. DEC. 1987
ROBERT REHFELDT
CONTART BUREAU
MENDELSTRASSE 19
BERLIN-PANKOW
DDR - 1100
KIÁLLITAS KÖR.
DR. BEKE LASZLÓ
BUDAPEST XI.
BERECSENYI ÚT. 28/30
HUNGARIA
aqui
WE HAD NOT FORGOTTEN YOU - HOPE
YOU ARE WELL AND GOOD
FOOD - LIGHT IN EVENING
FOR MORE ARTE - POSTALE -
MORE FILLING IN JOBS - ARTE -
PROGRESSIVISTA etc.
WISHES THE OTHERS IN TIMISOARRA
THANKS ALL YOUR NICE LOVE ROBERTO
MAIL -
KUNSTPOSTKARTE
II 12 7 EG 10 336/86

Archiv
VBK ART DESIGN
REHFELDT
DDR - GDR 110 BERLIN-PANKOW
MENDELSTR. 19
PHONE - TEL.:
WISHES TO ALL OUR FRIENDS TIMOJARA
DRUCKSACH
Salmo trutta f. fario
Bachforelle
DDR 10
Hier Zonengrenze
Geschlossene Gesellschaft
DRÜCKE DER ZUKUNFT
DEINEN STEMPEL AUF
KÜNSTLER RÜHRT EUCH
SONST WERDET IHR WEGGETRETEN!
DDR 10
FRITZ SELBMANN 1899-1975
RUMÄNIEN
JOSIF KIRÁLY
ROMANIA ARTE
STR. GIURGIU 15
1900 TIMISOARA
ROMANIA
CONTART BUREAU
5/1990
RDA-ALLEMAGNE
DEAR FRIEND
HOPE YOU ARE WELL -
AND NEVER MORE SECURITATE IN TIMISOARA -
PLEASE: YOUR WISHES - FOOD
WAITING YOU
ETC.
LIVE HEAPPY
VIVA ROMANIA FREE
robert rehfeldt
YOURS
FRIEND

友誼 Friendship
CONTART
IS COMMING SOON!!!
LIVING IN YOUR MAILBOX
THANKS YOUR MAIL
WE WISH YOU ALL 1990
VERY HAPPY DAYS
AND GOOD MAILING!!!
REMERCIE - DANKE -
CONTACT PLEASE FOR PEACE
BANACOL
COLOMBIA
WISHES TO YOU
HAVE A PRODUCTIVE YEAR
VOUS REMERCIANT DE VOTRE COOPERATION
DEUTSCHE POST

În 1992 am fost într-o bursă de studii la Sommer Akademie Salzburg, unde mi-a fost profesor Geoffrey Hendricks, artist Fluxus, care m-a invitat după încheierea acelor studii să-i fiu asistent la două mari manifestări Fluxus în Germania, la Köln și Wiesbaden. Am avut ocazia atunci să cunosc personal o parte dintre artiștii Fluxus, să vorbesc cu ei și să asist la o serie de performance-uri pe care le-au prezentat. Eram familiarizat cu acel spirit din rețeaua mail art care își are originile în mișcarea Fluxus și în care am fost foarte implicat în anii ’80.
Abia odată cu trecerea timpului am înțeles cât de importantă a fost experiența mail artistică și cât de profund este inclusă în ADN-ul creației mele ulterioare, de la atitudinea flexibilă și dezinhibată față de lucrul cu fotografia, față de mixarea diferitelor materiale și tehnici, la interesul față de arta media și la conștiința apartenenței la diferitele rețele, artistice și neartistice, locale și globale. A fost un preludiu la epoca internetului, în care am intrat la mijlocul anilor ’90 și care, de atunci a schimbat lumea într-un mod radical.

Iosif Király

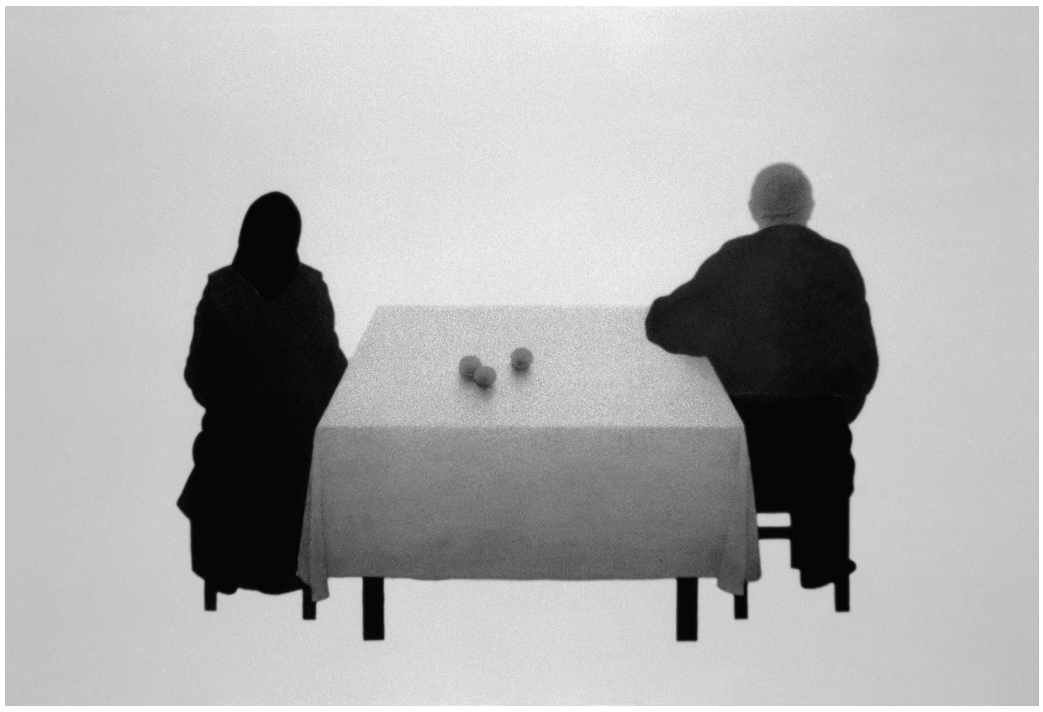

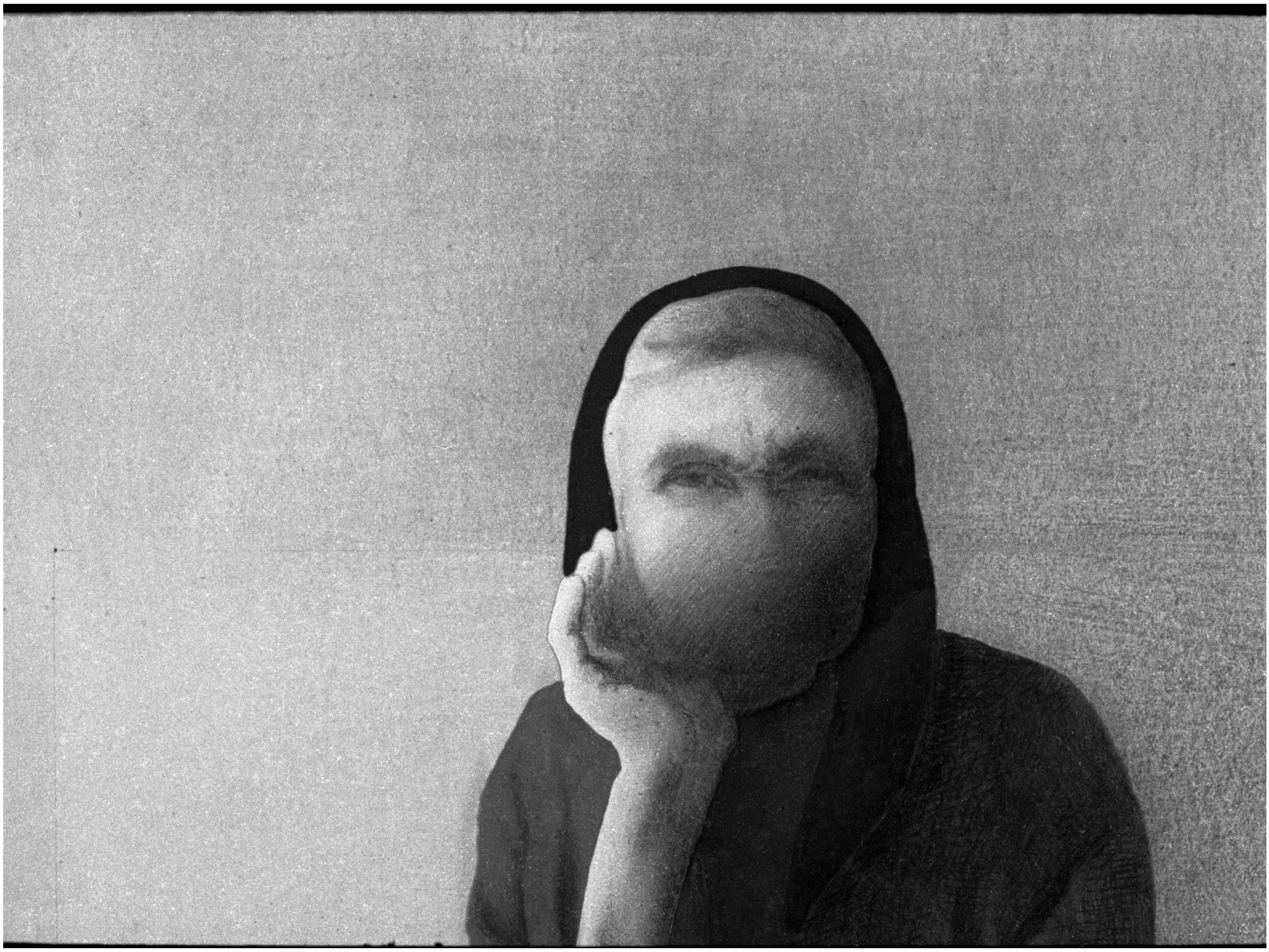

Radu Igazsag

1.Fotografii de familie, film de animație, realizat la Studioul Animafilm din București, 1983, color, 7 min.,
2.Tocire - film de animație inspirat de poemul de Nichita Stănescu, realizat la Studioul Animafilm din București, 1985-1990, 35 mm., color, 7 min.,

în anii ’70 și ’80 Joseph Beuys a devenit figura mitică a artei contempoane vest germane…
grupul Fluxus, arta video, instalația Buddha a lui Nam June Paik, acționismul, neoexpresionismul…
chipul, figura, prezența lui erau egalate doar de expresivitatea actorului Klaus Kinski…
expoziția organizată de Goethe Institut la Muzeul Colecțiilor din București și lumea cu susul în jos a lui Georg Baselitz...

TOCIREA

Soldatul mărșăluia, mărșăluia,
mărșăluia,
până când
până la genunchi
piciorul
i se tocea, i se tocea
i se tocea
până când
trunchiul
până la coaste
i se tocea, i se tocea
i se tocea
până când
până la sprâncene orbea
orbea, orbea
până când
părul lui iarbă neagră era
iarbă neagră era, iarbă neagră era
un cal alb venea
și o păștea
și o păștea, și o păștea
i-ha-ha, i-ha
i-ha

Nichita Stănescu, „Tocirea / Opere imperfecte”, Editura Albatros București 1979

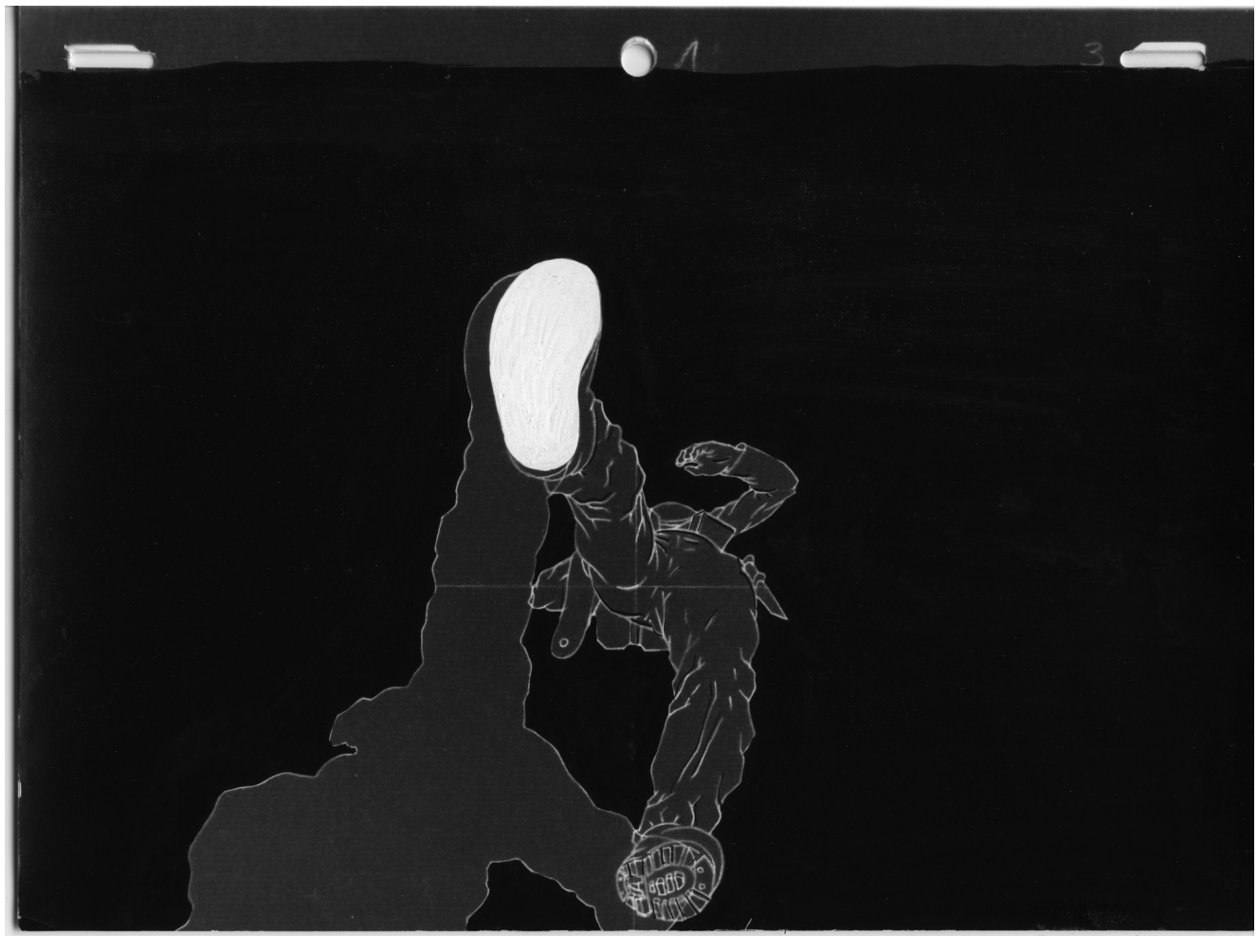

2META

CE AM ÎNVĂŢAT DE LA JOSEPH BEUYS, ACEASTĂ IDENTITATE FICŢIONALĂ

..... o anume libertate de a mă mişca în spaţiile mentale, o anume relaxare, o anume deschidere în spaţiile ficţionale.....
..... dar şi constrângerea şi dorinţa teribilă de a capta ce ai vrea să captezi şi nu poţi, nu poţi prinde.....
..... un anume mod de a privi imaginea, atitudinile, formele, "de pe o altă cale...."
….. dar si dorinţa de a mă "elibera de imagine" (cum spune Cioran), de a mă "elibera de cuvinte"….. atunci când cuvintele "îşi iau sensurile înapoi"….. şi rămâi doar cu tăcerea şi cu "lăuntricele gropi"
(Emily Dickinson) …..
….. "împotriva imaginii"….. "împotriva cuvintelor"
(Cioran) ..... doar cu tăcerea.... şi cu un gol care se împlineşte "deoarece compensează toate universurile abolite"…..
….. o anume inadecvare a vizibilului la imagine, o anume inadecvare a mentalului raţional la imagine, în cele din urmă …..
(mă refer la „How to Explain Pictures to a Dead Hare" din 1965 la Schmela Gallery din
Düsseldorf) …..
….. limbajul universal, arta antropologică, definiţia extinsă a artei, sculptura socială, arta ca arhivă de experienţe personale….. ritualul explicării artei….. enigmaticul….. "Every human being is an artist".....
..... artistul ca şaman....
..... dar şi artistul care îşi ţese mitologii personale ca o formă de camuflare, poate de disimulare, de ascundere (mă refer aici la episodul salvării sale de către tătari, după prăbuşirea avionului în care se afla, în timpul războiului din Crimeea)….. felul în care tătarii l-au salvat, învelindu-l în stratul de pâslă şi grăsime de animal....
..... trimiterea pe care o face la cum îşi alege materialele pentru instalaţiile sale (grăsime de animal, pâslă)…. şi legătura cu ţesătura acestei mitologii personale….
….. ce e adevărat şi ce e ascundere în această poveste….. în această ficţiune…..
….. ce este, în cele din urmă, experienţă personală în această opera ficţională….
….. ce este, în cele din urmă, experienţă personală, adevăr şi ascundere, ficţiune, în orice operă….
….. a camufla, a obtura, a ascunde, a oculta, a învălui, a tăinui, a disimula, a deghiza, a contraface…..
….. "I Like America and America Likes Me" (1974)
..... şi, mai presus de orice, a reface experienţa Beuys.... ca o experienţă personală.... adică a o aduce la un nivel "meta".....
..... Beuys, această extraordinară identitate ficţională.....

"…du paysage et de la figure…"

Acest film, "…du paysage et de la figure…" (2020), face parte din seria intitulată "Explorări dezorganizate în social". Filmul investighează tema ficţiunilor de inadecvare, a singurătății colective și a identităţilor ficţionale. Filmul reface experienţa Beuys, cu accent pe arhive de experienţe personale, absențe colective, cotidian şi metafizică.

2 META

Fundația Culturală META activează în domeniul artelor vizuale din România începând cu anul 1995, fiind unul dintre primele ONG-uri românești de pe scena artistică locală contemporană. A fost înființată de sculptorul Romelo Pervolovici.
Debutând cu interesul pentru obiectul artistic tridimensional, Fundația este deschisă astăzi spre zonele alternative ale artei contemporane și orientările experimentale recente, propunându-și inițierea și realizarea unui dialog inter/trans/multi/pluridisciplinar în spațiile culturale neconvenționale. Fundația își propune să promoveze arta contemporană românească, atât pe plan local, cât și pe plan internațional, să stabilească rețele regionale și europene de cooperare în domeniul cultural, care să conducă la o mai bună reprezentare a artei românești contemporane, să deschidă mediile culturale românești către schimbările care au loc pe scena artistică actuală, să ofere tinerilor artiști posibilitatea de a se exprima și a-și prezenta creațiile în fața publicului, să promoveze valorile culturale naționale pe plan local, regional și internațional.
În decursul celor peste 25 de ani de activitate culturală, Fundația Culturală META a organizat numeroase expoziții de artă contemporană românească, simpozioane de sculptură, simpozioane interdisciplinare, workshopuri, rezidențe de creație, care au reunit artiști, curatori, critici și istorici de artă, manageri, matematicieni, literați, antropologi, biologi, arhitecți, cineași din
România, Ungaria, Bulgaria, Republica Moldova,
Serbia, Cehia, Polonia, Croația, Estonia, Marea Britanie, Franța, Italia, Olanda, Danemarca, Grecia, Israel, Australia, Singapore, China, SUA ș.a.
www.metacult.ro
Între 2004-2014 Fundația a inițiat ”Bienala Tinerilor Artiști”. Sub genericul ”arta este întotdeauna în altă parte”, Bienala a reprezentat unul dintre cele mai importante evenimente de artă vizuală din București, adresată artiștilor tineri și celor aflați la început de carieră. Cele 5 ediții ale Bienalei au cuprins tematici de actualitate în contextual social și artistic:

- 2004 – Images of Violence / Violence of Images
- 2006 – Absent Without Leave
- 2008 – Re-construction
- 2010 – Police the Police
- 2012 – Overlapping Biennial
- 2014 – Bio-Pass Art

www.metacult.ro/biennial/

În anul 2001 Fundația a inițiat proiectul ”Un secol de sculptură românească”, sub forma unui dicționar tipărit. Aceasta a fost reluat între 2013-2014 în format electronic. Cele două ediții on-line au fost realizate cu sprijinul Administrației Fondului Cultural Național. Cuprinzând un total de peste 1000 de artiști, Un secol de sculptură românească rămâne un proiect deschis, sub forma unei platforme on-line în continuă dezvoltare.

Fenomenul sculpturii este abordat dintr-o perspectiva contemporană, oferind o imagine largă a acestui termen. Pe lângă artiștii absolvenți ai secțiilor de sculptură - care utilizeaza materiale traditionale (lemn, piatra, bronz etc.) Un secol de sculptură românească include și artiști invitați din alte domenii preocupați de problematica tridimensionalului. Fenomenul sculpturii este privit ”in the expanded field” (Rosalind E. Krauss). În lista de nume se vor regăsi astfel artiști și din alte domenii ale vizualului (folosind tehnici diverse, de la ceramică la instalații) care, prin lucrările lor, abordeaza conceptul existenței obiectului in spațiu.
http://www.sculpture.ro/

În 2015, Fundația Culturală META a continuat seria de proiecte enciclopedice prin „Un secol de arhitectură românească” o enciclopedie gratuită, bilingvă, a arhitecților români și a arhitecturii create pe teritoriul românesc în perioada 1890-2018. Organizat și implementat cu sprijinul financiar al AFCN, OAR și ARCUB, proiectul cuprinde 4 etape distincte, structurate în perioade de timp după criterii stilistice: ediția I, 1890-1918; ediția II, 1918-1944, ediția III – 1945-1989, ediția IV – 1990 – 2018. În prezent, Fundația Culturală META are în pregătire cea de-a patra ediție, dedicată arhitecturii contemporane, 1989-2018.
www.e-architecture.ro
În domeniul cinematografic, Fundația Culturală META desfășoară din 2015 proiectul „Rezidență internațională de creație audiovizuală” (Slon, România), implementat cu sprijinul financiar al AFCN, ICR și al Organizației Internaționale a Francofoniei.
Rezidența de creație audiovizuală face parte dintr-un program care vizează susținerea tinerilor creatori activi în domeniul cinematografiei și a artei video, precum și întâlnirea mediilor și a practicilor artistice în contexte colaborative, cu rezultate interdisciplinare. Rezidența constă într-o întâlnire cu o durată de 10-12 zile în localitatea Slon, comuna Cerașu, județul Prahova, care reunește artiști și regizori internaționali, cu scopul de a facilita dialogul între artiști din spații culturale diferite, între practici artistice conexe și de a încuraja mobilitatea culturală pe teritoriul României.
http://www.metacinema.ro/
Începând cu anul 2018, Fundația Culturală META se alătură proiectului inițiat și coordonat de Kaunas Biennial, ”Magic Carpets”, o platformă ”Creativă Europeană” dezvoltată de treisprezece parteneri europeni și susținută de Creative Europe Programme of the European Union: Ideias Emergentes - Imerge din Portugalia, EVA International din Irlanda, Folkestone Fringe din Marea Britanie, ZK / U - Zentrum für Kunst und Urbanistik din Germania, Bienala Praga din Cehia, Openspace (Styleconception.designart), din Austria, Latitudo din Italia, LAB 852 din Croația, Novo kulturno naselje din Serbia, Fundația Culturală META din România, Institutul Teatral Noua (Festivalul Homo Novus) din Letonia si Centrul de Artă Contemporană CCA - Tbilisi din Georgia.
În cadrul platformei, fiecare din instituțiile participante, organizeaza o serie de rezindențe artistice. Profilul proiectului din România se conturează în jurul artei video. Artiștii invitați realizează fiecare câte un proiect artistic (un film experimental/scurt-metraj) porind de la cadrul oferit de rezidență. Aceștia explorează zona rurală românească și implică comunitățile locale pentru realizarea filmelor până la sfârșitul șederii lor în România. Unul dintre scopurile pe care și le propune Fundația META este de a reuni artiști locali și străini pentru a lucra împreună, privind locația în sine ca posibil material și conținut artistic.
magiccarpets.eu
http://metacinema.ro/index.php?year=202002

De asemenea, prin intermediul Editurii Meta, Fundația a întreprins și o activitate publicistică diversă (albume, traduceri, „Caietele META”, Dicționarul „Un secol de sculptură românească” A - D, volumul I, 2001). În toamna anului 2016, Editura META a lansat cele două volume ale Catalogului „Metarealia/2META”, cuprinzând activitatea artistică de peste 20 de ani a grupului artistic 2META.

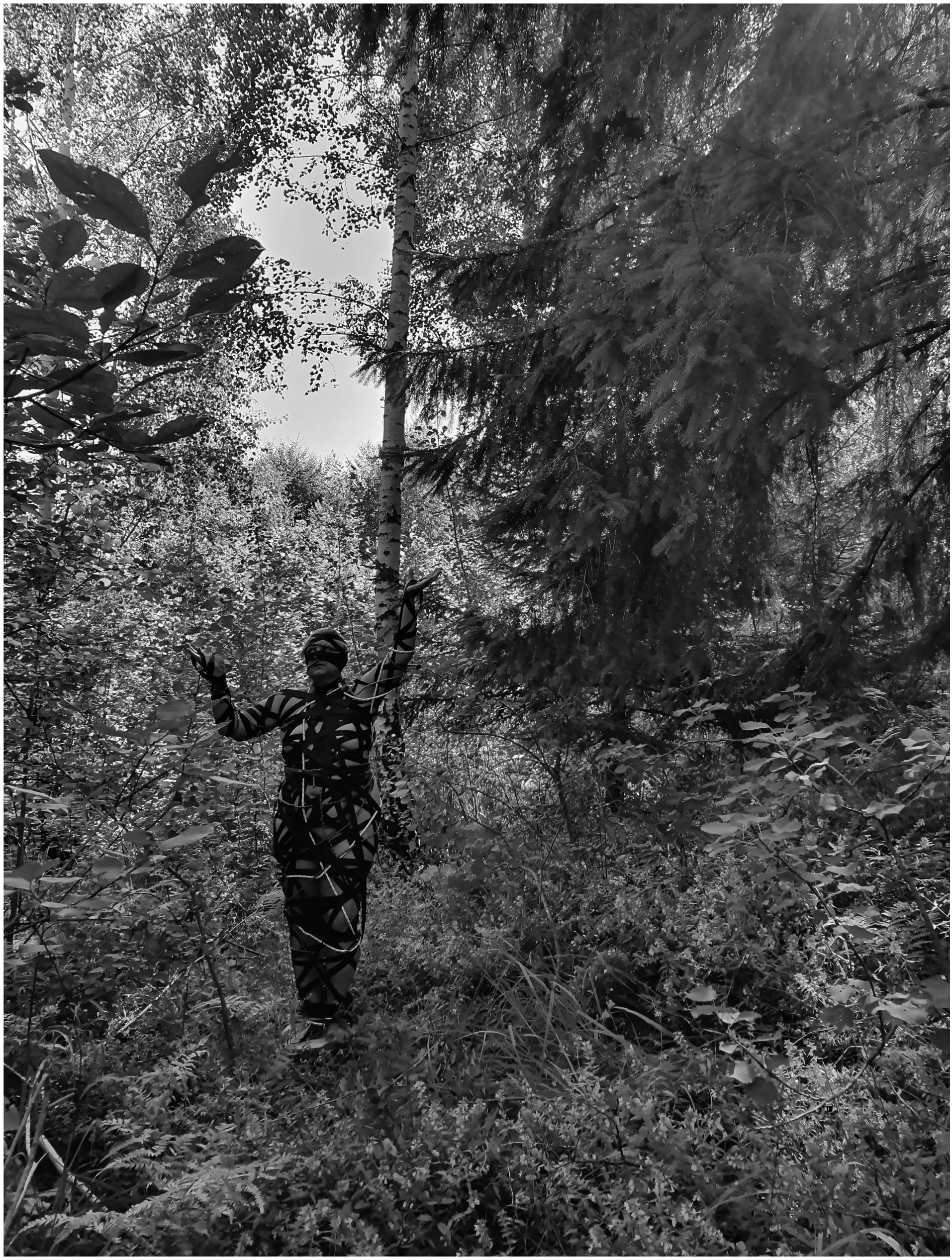

A fi una cu Natura / Being with Nature, digigraphy, 40x53 cm, 2019

Marilena Preda Sânc

Joseph Beuys

Beuys ne învață libertatea de a crea conectați și implicați în realitățile lumii în care trăim. Ne pasă de ce este și se întâmplă în jurul nostru? Vrem să ajungem la adevăr și la o etică a viețuirii? Alegerea ne aparține.

„Inside" 30" este un film bazat pe un performance.
O fotografie reprezentându-mi corpul este proiectată pe corpul meu. Între-timp eu ies din cadru lăsând proiecția ca singură realitate.
+
„Passing" este un poem vizual, prezentând o succesiune de imagini: pietre, apă, vulcani noroioși, fragmente din fețele unor femei în vârstă, copii ghips ale feței mele, imagini biologice, peisaje interior/exterior - care proiectează noi înțelesuri metaforice asupra morții și vieții.
Textul îmi aparține și este scris în 1986.

"The Algorithms of Power" este o metaforă sugerând o posibilă manipulare a Puterii de către Putere cu ajutorul mass-media.

"Olderness" este un video poem documentar despre vârsta a 4-a. Câteva femei în vârstă ne povestesc viața lor. Ne fac să trăim alături de ele evenimente care le-au definit existența.
Brief Authobiography-neste bazată pe o performance "The Future of the Present", realizată la Franklin Furnace Program, N.Y, USA.
„Brief Authobiography" este o serioasă, scurtătură prin întreaga mea viață de artist, o imersiune în cele mai adânci sentimente.
Concluzia finală aduce în discuție că viața unui artist este o formulă de viață.

The Fence este un video poem despre viața noastră comună, despre local/global, concticivitate și grija pentru celălalt. „The Fence" subliniază ideea unei lumi paralele -o lume intimă domestică și lumea dominată, manipulată de Putere.

Femslogan este o performance realizat cu studente de la UNArte și artiste și reprezintă o acțiune de scriere (pe mâini și brațe) slogane pro feministe dintr-o enciclopedie aparținând liderilor politici.
Am observat că sloganurile se adresează și aparțin sexului masculin.
Am intervenit schimbând or adăugând sexul feminin structurii sloganurilor.
O perspectivă feministă, o modalitate ironică de a sublinia apropierea de istoria poitică machistă.

The Power never Asks Forgiveness- este despre agresiune societății umane manipulate de Putere în favoarea "câtorva fericiți", care și-au pierdut umanitatea.

"The Algorithms of Power" / Algoritmii puterii, video,1995, 4 min

Copaci pentru viață

Am dat peste lucrările lui Joseph Beuys în revista poloneză de artă intitulată Projekt, la începutul anilor 1980. Nu am înțeles mai nimic din scopurile „Șamanului", dar am văzut în fotografii că purta întotdeauna o pălărie de fetru, o vestă de pescuit căptușită cu puțină blană de iepure, blugi și bocanci, așa că imaginea sa a dobândit oarecum o formă vizuală aparte, prin însăși ținuta lui. Umbla cu o privire strălucitoare prin lume ca și cum ar fi întruchipat în acest spațiu social o statuie sau o sculptură în mișcare - adică s-a reprezentat pe sine. Orice activitate de-a sa era strâns legată de atributele mitologiei sale personale, cu materiale organice având un efect sugestiv străin artei tradiționale, precum: seu, miere, pâslă, cupru, tablă desenată.

Am fost captivat de utilizarea inovatoare a materialelor și de „flacăra" instalațiilor inedite, deschizătoare de drumuri și, de îndată ce am putut, am început să-i caut materialul discuțiilor, dialogurile întreprinse după acțiuni, deoarece pe atunci aproape toate performanțele sale erau concepute pe marginea vreunui dialog.
Cu toate acestea, el nu a scris niciun rând despre propria operă, ci a lăsat nenumărate documente (desene și fotografii) în urmă pentru a ne face să ne gândim, deoarece după cum știm, Beuys nu a trăit pentru el însuși, ci pentru lumea întreagă. Responsabilitatea sa filantropică este demonstrată și de faptul că a fost membru fondator al Partidului Verde din Germania, fondator al Universității Internaționale Libere pentru Creativitate și Cercetare Interdisciplinară (FIU Free International University) și aș mai putea continua.
Ca membru al mișcării artistice Fluxus, el a promovat sloganul „toții sunt artiști și totul este artă" și a democratizat creativitatea în viața concretă, deoarece era convins că tuturor li se oferă „forța de viață din hrana spirituală a comunicării și dragostei cosmice" (Lucrezia De Domizio Durini, „Pălăria de fetru").

Beuys a numit arta „știința libertății", explorând substanța, fundamentul primordial al lumii aflate în continuă schimbare. În calitate de sculptor, a fost preocupat de arta socială și formatoare de gânduri. Proiectul său de cea mai amplă anvergură, opera sa de artă realizată din 7.000 de stejari, a fost prezentată în 1982 ca o sculptură spațio-temporală unică la cea de-a 7-a documenta, cu scopul de a schimba aerul din Kassel și împrejurimile orașului cu impactul celor 7.000 de copaci. După instrucțiunile sale, la plantarea fiecărui puiet, o coloană de bazalt de aceeași dimensiune a fost plasată în fața copacului. Contrastând cu plăcile statice de piatră, până în 1986 - până la moartea artistului - puieții au tot crescut și au devenit copaci grandioși, iar semnificația vizionară a gestului său este mult mai bine înțeleasă și apreciată astăzi în contextul dezastrelor ecologice provocate de defrișări.
Cu această acțiune de-a sa, el a atras atenția asupra faptului că, în locul creațiilor care ne încântă ochii, se impune o sarcină mai arzătoare pentru cei care nu sunt artiști: să protesteze împotriva fenomenelor care distrug mediul înconjurător, iar orice artist prieten al mediului trebuie să facă ceva pentru a facilita „copacilor să salveze sufletul uman". El a înțeles cuvântul suflet într-un sens sintetic: „Implică nu numai inteligența, ci și recunoașterea, capacitatea de a gândi, intuiția, inspirația, conștiința de sine, puterea voinței. Acestea sunt lucruri care se deteriorează adesea în zilele noastre - susține el. Drept care trebuie salvate. Și prin acest gest vom fi salvat tot restul." (Joseph Beuys 25. Extras dintr-o conversație dintre Joseph Beuys și Friedhelm Mennekes despre Hristos, 1984)

La vestea morții sale, în 1986, am creat o instalație spațială din materiale moi: folosind pânză albă, o pernă, un balot de hârtie, o fotografie aplicată pe suport de porțelan, realizată pentru o piatră funerară și o pălărie de fetru pe care am purtat-o timp de o săptămână și apoi am plasat-o în instalația memorială, în care am folosit o pălărie care făcea parte din imaginea lui Beuys și fotografia unui iepure împăiat. Iepurele și-a găsit loc în creație datorită convingerii lui Beuys că în viața sa anterioară el fusese iepurele care întruchipa transformarea. Iepurele se recunoaște după urechile sale, așa că fără pălăria din fetru, nici Beuys nu ar fi Beuys - susținea el. (Lucrezia De Domizio Durini: Pălăria de fetru - Joseph Beuys - O viață povestită, 2001)

Cu ocazia acestei comemorări, din dorința de vindecare, voi prezenta un desen trasat pe o secțiune transversală a unui copac de o boală cauzată de poluarea aerului și simbolul „Fulgul negru de zăpadă" care, pe lângă ideea distrugerii, poartă și speranță, adică „Unii oameni taie copacii, alții îi plantează în continuare".

László Ujvárossy

1. **Omagiu lui J.Beys,** 1986, instalație,
2. **Fulgi negri**, print digital pe pânză, 103 x 100 cm
3. **Some people plant, other cuts** / **Vindecare**, print digital, 221,5 x150 cm

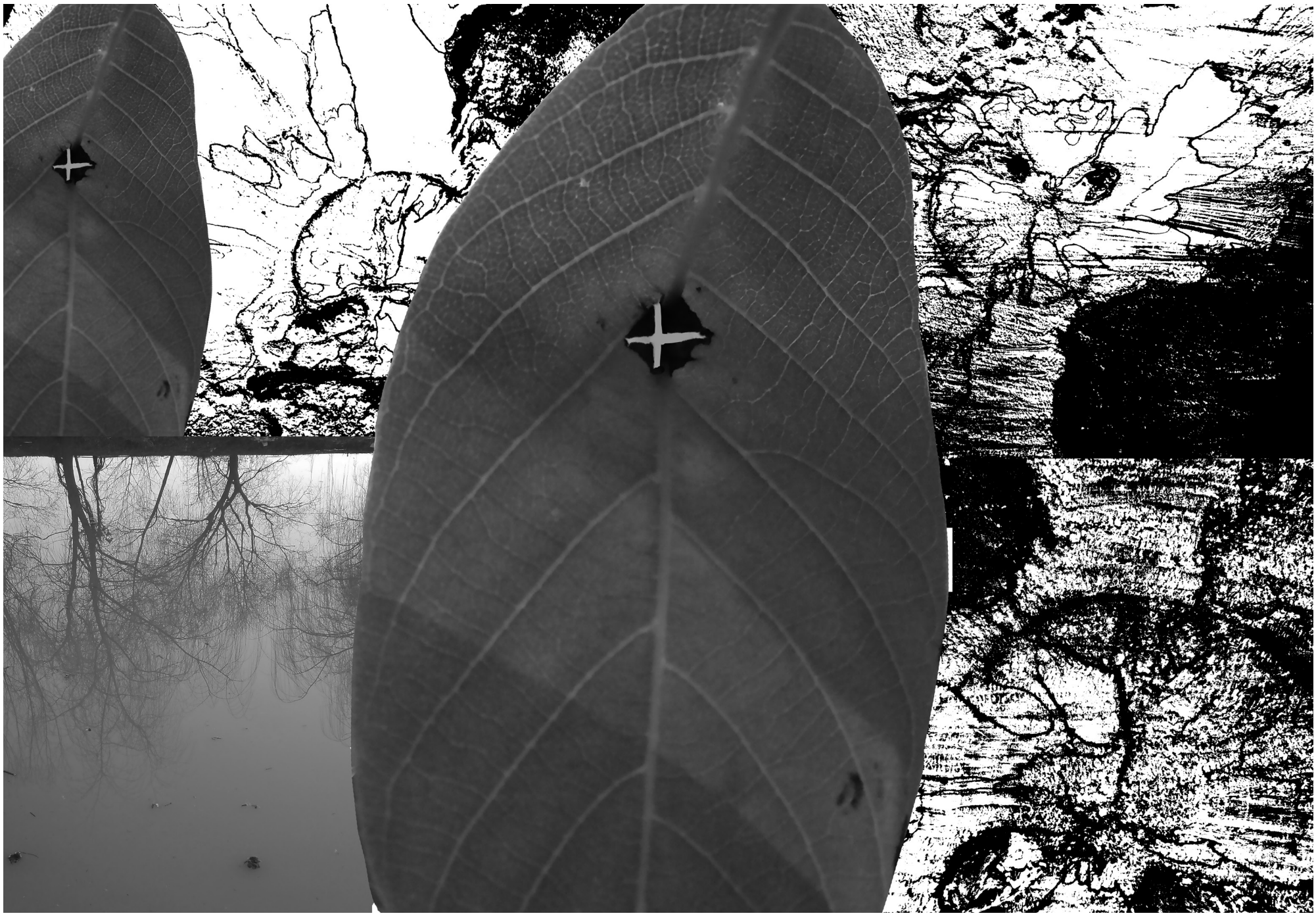

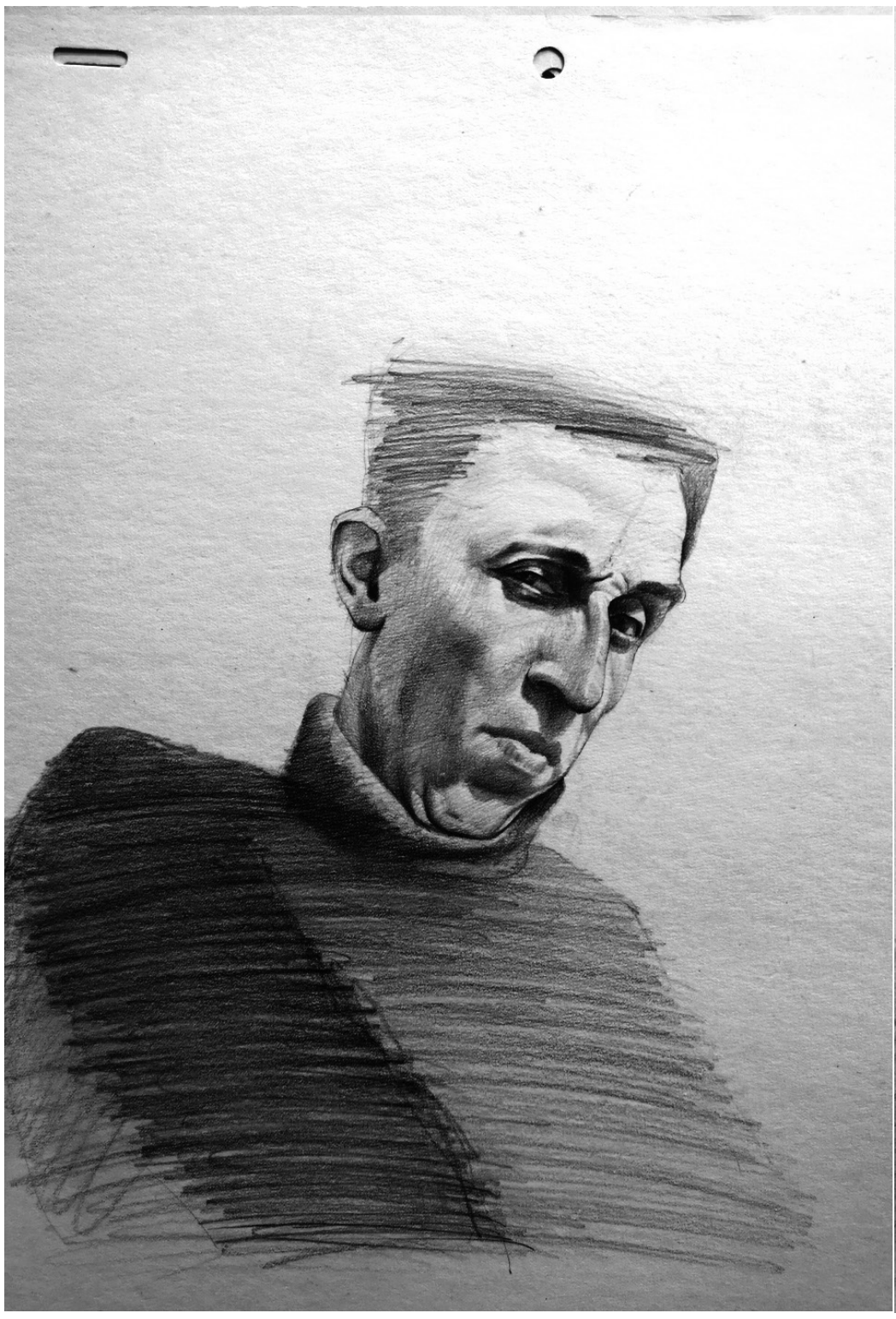

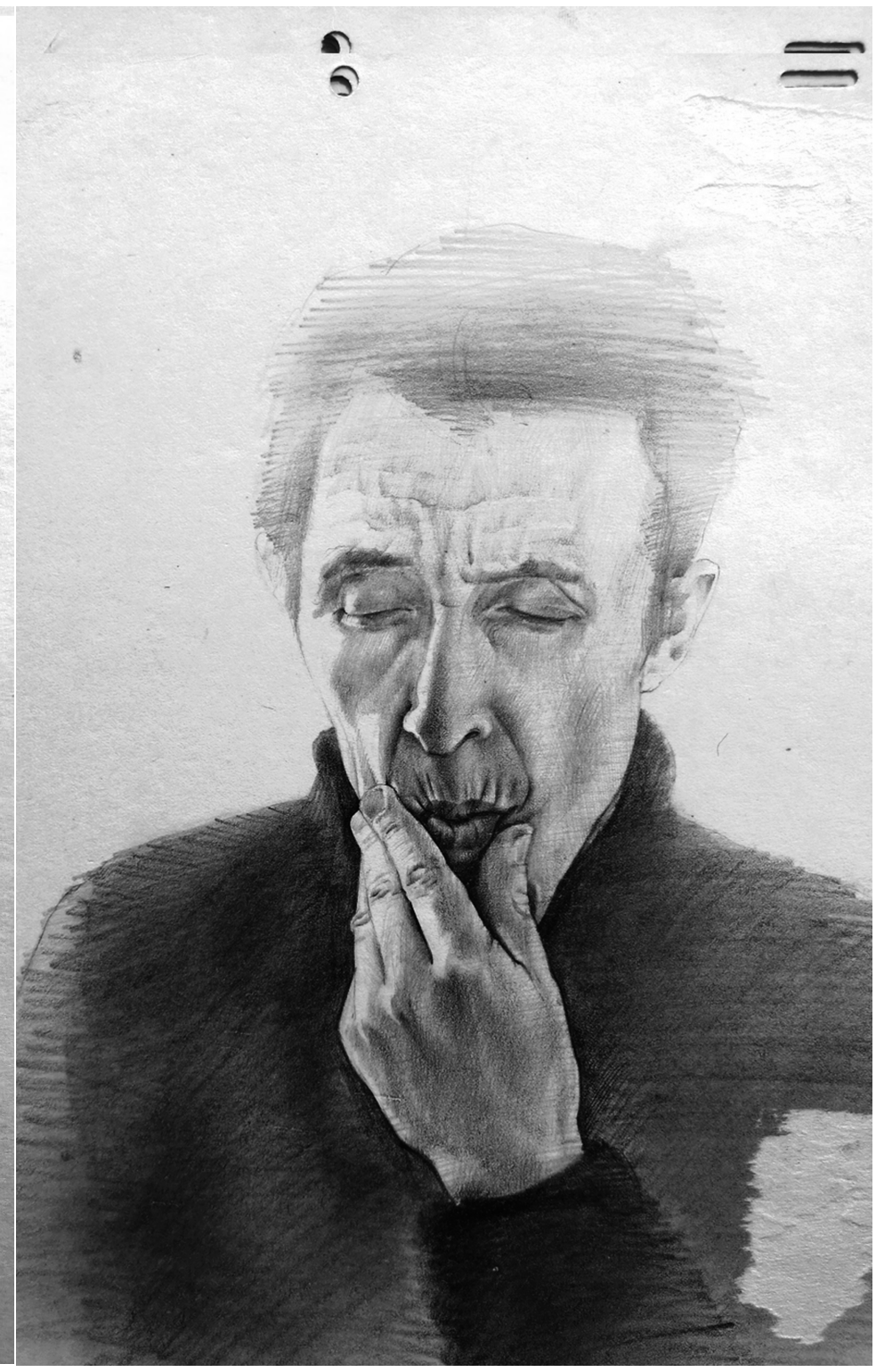

1-2 **Nodul gordian** producție Animafilm, 1980, 8 min. 53 sec. scenariul, animația, regia Szilágyi V. Zoltán, muzica Octavian Nemescu.
3. **Arena** o producție Animafilm, 1982, 7 min. 09 sec, scenariul, animația, regia Szilágyi V. Zoltán, muzica Octavian Nemescu.

Zoltán Szilágyi V.

Reflecții în legătură cu filmele:
Nodul gordian, Arena și Monolog

Zeci de ani după realizarea filmelor, este imposibil să rezumăm afirmația despre lucrări în DECLARAȚIE.

Există un motiv simplu pentru care afacerea este în zadar. Aceste filme au fost realizate într-un metalimbaj, datorită hipersensibilității strategice a epocii, nu neapărat din motive artistice sau de altă sensibilitate personală. Iar acum, din perspectiva atâtor ani, cerința de bază este cu totul alta, vorbirea deschisă:

Artistul, dacă se ia în serios, caută o soluție la problemele care îi afectează lumea (existența). În lucrările sale puteți descoperi calea, pe care dacă o parcurgeți, va conduce la o soluție.

Fiecare epocă istorică are un nod gordian care așteaptă să fie rezolvat.
Filmul în cauză oferă două alternative. Indiferent pe care o alegem, problema se autoreproduce singură.

La nivelul conștiinței sociale, miturile joacă un rol important.
Puteți vedea în ARENA, că balaurul nu a fost niciodată cu adevărat învins de nimeni, așa că avem nevoie de triumful Sfântului Gheorghe asupra balaurului, pentru a avea puterea de a continua să căutăm, și poate să găsim o soluție.
Deocamdată, nu ne putem dovedi aptitudinea decât cu fotografii documentare de bâlci, altminterea al naibii de plauzibile.

În astfel de circumstanțe, individul a rămas singur, în intervalele de timp indicate de realitate, el caută doar o soluție la ceea ce se întâmplă în sufletul său.
MONOLOG.
El caută o soluție la starea tensionată, insurmontabilă din interiorul său.
Trenul care transportă încărcăturile spirituale trimise pe linie moartă, continuă să rătăcească nevătămat.

Drapelul crezului nostru este deșirat (destrămat, fir cu fir)
Această formulare directă nu a putut fi tolerată nici măcar de cenzorii cu nervii strună de oțel.

Noi, adevăratele părți interesate, continuăm să căutăm problemele reale și modalitatea de a le rezolva.
Dacă se poate înainte ca ele sa renască în veșminte din ce în ce mai ademenitoare.

Zoltán V. Szilágyi
18. 08. 2021.
Kecskemét, Ungaria

M-am născut într-o căruță.
Este un mare dar al sorții că nu am devenit un bâlbâit.
Căruțașul care a transportat-o pe mama de la Zsombor (JIMBOR) la Kékes (CHIOCHIS) la dispensar - pentru că voiam să mă nasc în timpul recoltei - era el însuși un bâlbâit. Acest lucru m-a salvat, potrivit bătrânelor din sat.
Acestea în anul Domnului 23. 08 1951.

CEL DE SUS s-ar putea să fi crezut că sînt important, deci m-am născut imediat într-o legătură din piele.

Mi-am simțit în permanență pielea strîmtă,- în această stare am studiat, iar mai apoi s-au născut lucrările și filmele mele mult sau mai puțin bune.
Lumea nu s-a lăsat influențată de succesele mele.
Până în prezent, îmi produce iar și iar sarcini de rezolvat.
În zilele noastre, mă mișc din ce în ce mai liber în propria-mi piele, nu mă mai strânge, ceea ce îmi permite să meditez mai mult și să accept acest lucru ca pe un fapt.

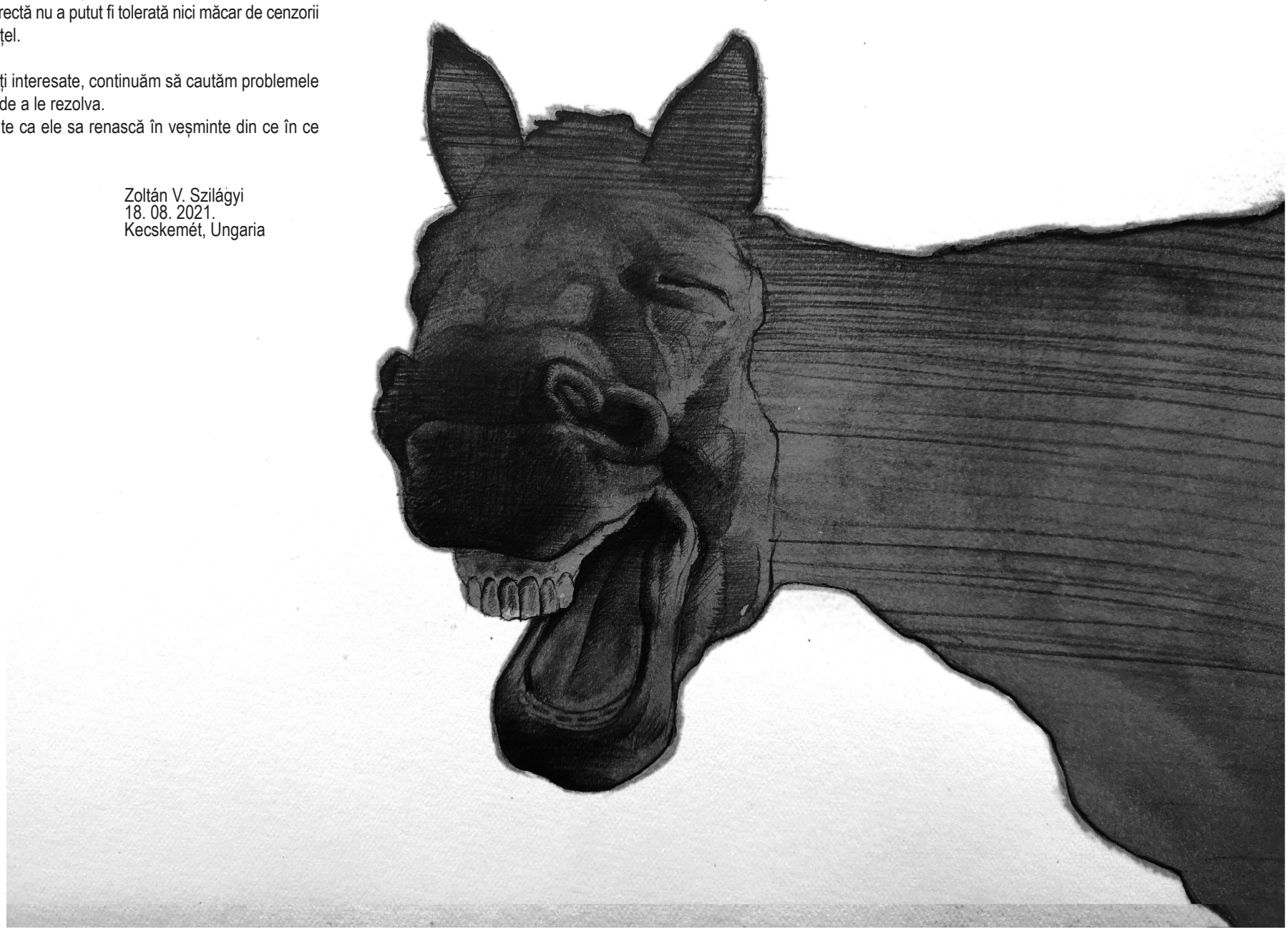

OLIMPIU BANDALAC (n. 1955)

Este un artist vizual, curator, regizor de film de animație.
Trăiește și lucrează în București. Din 1980 expune lucrări de desen, pictură, instalații, fotografie, film experimental și de animație. Între 1994 - 1995 a activat în Grupul EUROARTIST BUCUREȘTI – în colaborare cu Teodor Graur, apoi activează ca artist independent. Interesul său este legat de temele perene ale artelor vizuale: portretul artistului la diferite vârste, timp/mișcare, istorie, ecoart. Din anul 2019 este implicat în educație artistică - oferind cursuri de desen, culoare, modelaj, copiilor din mediile defavorizate - cu vârste 8–14 ani din Biertan – Copșa Mare – Richiș, sate din județul Sibiu. Activitatea sa artistică a fost recunoscută prin multiple premii în domediul artelor viziuale și animație. Lucrările sale pot fi regăsite în colecții publice și private.

DARIE DUP (n. 1959)

Este un artist vizual, lucrează în sculptură, instalație site-specific, fotografie etc. este profesor la Universitatea Națională de Arte București.
Interesul său coagulează în jurul a două subiecte principale: corpul uman - sau părți ale acestuia și arborele - ca axis mundi, ca suport al vieții umane, ca element benefic adesea pus în pericol de comportamentele umane distructive. Un reprezentant remarcabil al generațiilor sculptorilor români din anii, 80 -'90 Dup actualizează în permanență formele sale de exprimare, prezentând acum tehnici contemporane inedite, fiind puternic preocupat de problemele acute ale lumii actuale - o altfel de ecologie, punând și accent puternic pe conservarea planetei.
Lucrările sale pot fi regăsite în numeroase colecții publice și private.
https://dariedup.com/
https://sculptors.org.uk/artists/darie-dup-0

TEODOR GRAUR (n.1953)

Practic arta contemporană de la începutul anilor 80. În perioada totalitară, am reacţionat cu mijloace specifice – prin performance, de pildă – împotriva sistemului (vezi „Bridge", „Complex sportiv", seria fotografică „La Nave"). În deceniul următor, în contextul tranziţiei, am fondat grupul Euroartist Bucureşti şi am participat (ca un trainer) la pregătirea studenţilor în cadrul STUDIO498 – o clasă liberă de metode tradiţionale, pe care o înfiinţasem ca o soluţie alternativă. După 2000, am făcut schimburi de idei cu artişti străini, participând la sesiuni de lucru şi comunicare (asociaţia Fabs din Varşovia), am fost invitat la show-uri internaţionale („In Search of Balkania" – Graz, 2002 şi „Blood and Honey" – Viena, 2003) care priveau zona noastră. Totodată, am făcut HT003 Gallery în Bucureşti, unde am promovat mai mulţi tineri artişti. În ultimul deceniu, am abandonat din convingere, reprezentarea narativă (fotografie, pictură) în beneficiul construcţiei spaţiale şi design-ului de obiect, rămânând fidel instalaţiei, ca mijloc predilect (expo „Natura – cultură", Galeria Nicodim Bucureşti, 2016, „Sample of Contemporary European Art by Teodor Graur", Nicodim Gallery, Los Angeles).

RADU IGAZSAG (n.1953)

Este un artist vizual, regizor de film și profesor universitar la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale". Este unul dintre fondatorii departamentului Fotografie și Imagine Dinamică din Universitatea Națională de Arte București, unde a activat între 1991-2002.
Din 1981 expune lucrări de pictură, film animație, film experimental, fotografie, grafică și gravură. Igazság este implicat în organizarea mai multor festivaluri de film. Treizeci și patru de premii recunosc activitatea sa în domeniul filmului și graficii.
Ca artist activează independent și în formule colaborative – cu Alexandru Solomon.
Lucrările sale pot fi regăsite în numeroase colecții publice și private.
https://ro.wikipedia.org/wiki/Radu_Igazsag
http://docuart.ro/regia/radu-igazsag

GYÖNGYI KEREKES (n. 1958)

Este o artistă vizuală, trăiește și lucrează în Oradea. Din 1983 expune grafică, desen, pictură, obiect, instalație. Temele predilecte sunt: „Herbarium", „Căutarea echilibrului", „Grădini spirituale". Ceea ce leagă creațiile în diferite tehnici și moduri de exprimare este relația Om-Univers și căutarea Unității, Păcii, Armoniei adică căutarea Sinelui în raport cu Universul. Ca artist activează independent și în formule colaborative – cu László Ujvárossy. Lucrările sale pot fi regăsite în numeroase colecții publice și private.

IOSIF KIRÁLY (n. 1957)

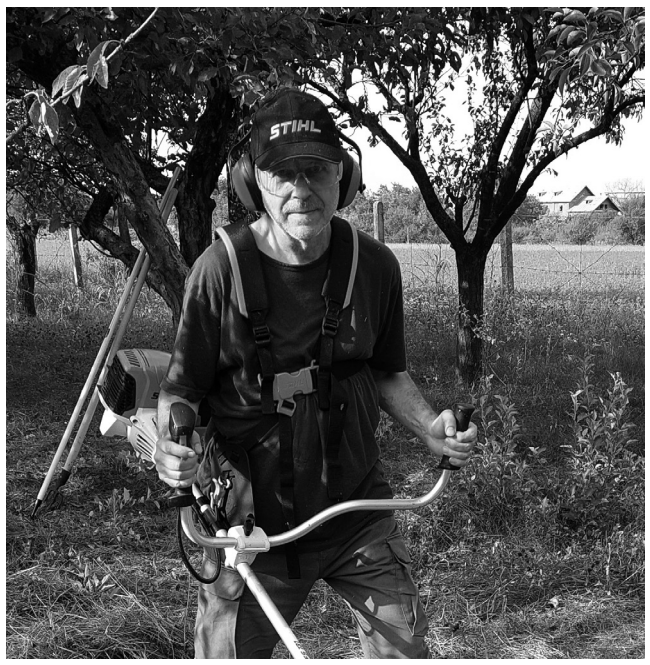

Este un artist vizual, arhitect și educator care trăiește și lucrează în România. Ca artist activează atât independent, cât și în diverse formule colaborative. Medii favorite: fotografie, instalație, performance, video și desen. În 1995 s-a numărat printre fondatorii Departamentului de Fotografie și Arte Media al Universității Naționale de Arte (UNArte) din București, unde, în prezent, este profesor. Király deține un vast palmares internațional de expoziții, lucrările sale putând fi regasite în numeroase colecții publice și private. Mai multe despre activitatea sa artistică la:
www.lensculture.com/iosif-kiraly

2META - Maria Manolescu și Romelo Pervolovici

Medii favorite instalații multimediale, pictură, fotografie etc Preocuparea grupului 2META s-a axat cu precădere pe artă conceptuală, cu deschidere spre diverse forme de expresie. Începând cu anul 2011, grupul se extinde, urmărind deschiderea spre pluridisciplinar, cu Radu Pervolovici – arhitect urbanist si Eva Pervolovici – regizor de film, sub numele de 2META+.
Fundația Culturală META activează în domeniul artelor vizuale din România începând cu anul 1995, fiind unul dintre primele ONG-uri românești de pe scena artistică locală contemporană. A fost înființată de sculptorul Romelo Pervolovici. Fundația Culturală META a organizat numeroase expoziții de artă contemporană românească, simpozioane de sculptură, simpozioane interdisciplinare, workshopuri, rezidențe de creație „Rezidență internațională de creație audiovizuală" (Slon, România), proiectele Bienala Tinerilor Artiști, proiectele enciclopedice „Un secol de sculptură românească", „Un secol de arhitectură românească" etc. Prin intermediul Editurii Meta, Fundația a întreprins și o activitate publicistică diversă (albume, traduceri, „Caietele META", Dicționarul „Un secol de sculptură românească" A - D, volumul I, 2001). În toamna anului 2016, Editura META a lansat cele două volume ale Catalogului „Metarealia/2META", cuprinzând activitatea artistică de peste 20 de ani a grupului artistic 2META.

MARILENA PREDA SÂNC (n.1955)

Artist vizual, profesor Universitatea Naţională de Arte din Bucureşti. Marilena Preda Sânc este o artistă interdisciplinară care realizează lucrări de pictură, desen, obiect, fotografie intervenită, cărţi de artist, Body Art, Eco Art, instalaţie, performance, video. Din 1980 lucrările sale au fost prezentate internaţional în muzee, la conferinţe, simpozioane, în galerii naţionale şi internaţionale, în media și târguri de artă. Lucrările, integrează forme de artă tradiţională şi noi media, investighează şi vizualizează corpul /mentalul / sufletul / comportamentele umane în relaţie cu natura, spaţiul social / politic / reprezentaţional. Arta sa explorează problematicile feministe de gen / bătrâneţe / femeia ca leader în cheie eco-feministă. Ca artist activează atât independent, cât și în diverse formule colaborative. Lucrările sale pot fi regăsite în numeroase colecții publice și private. Este autoarea unor scrieri de specialitate centrate pe Arta în Spaţiul Public, Noile Media Feminism și Eco Art.

ROXANA TRESTIOREANU (n.1957)

Artist vizual, curator, conferențiar la Universitatea Națională de Arte București. Trestioreanu este unul dintre fondatorii departamentului Fotografie și Imagine Dinamică din Universitatea Națională de Arte București, pe care l-a condus între 1995-2019. Din 1981 este prezentă pe simeze pe simeze cu cărți de artist, pictură, desen, instalații, film experimental, miniaturi textile, obiect, mail-art, fotografie. A fost implicata în proiecte de cercetare dezvoltate de European League of Institutes of the Arts și Goethe-Institut etc.
Din 1985 organizează expoziții de artă decorativă, desen, fotografie și film experimental, evenimente educaționale internaționale. Activitatea ei este legată de drepturile omului, feminism, noile media. Lucrările sale se regăsesc în colecții publice și private.

LÁSZLÓ UJVÁROSSY (n. 1955)

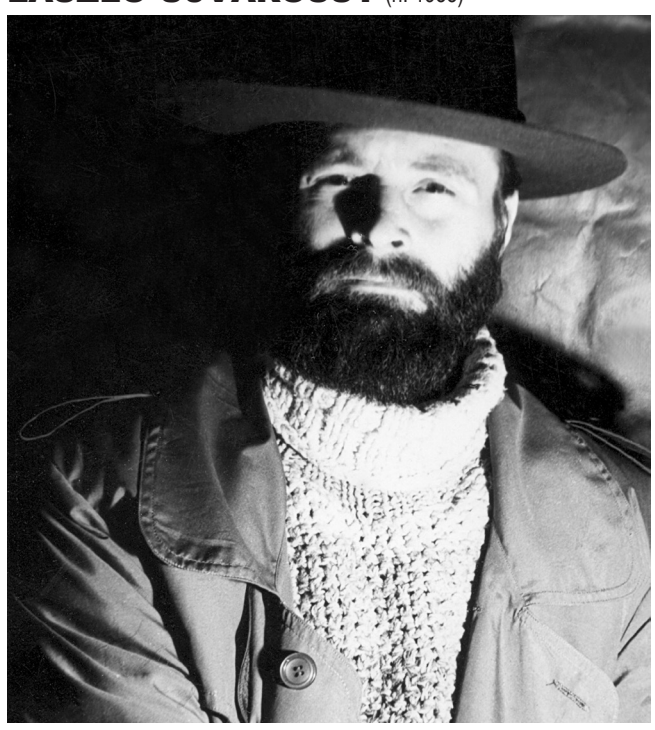

Este un artist vizual, curator și profesor universitar la Universitatea Creştină Partium Oradea. A activat între 1993-2009 la Universitatea de Artă şi Design Cluj – Napoca. Trăiește și lucrează în Oradea.
Din 1980 participă în expoziții cu grafică, desen, fotografie, instalații, performance. În lucrările sale regăsim temele terapeutice „Zestrea", „Reciclarea kitsch-ului" „Puzzle cultural". Ca artist activează atât independent, cât și în diverse formule colaborative. Lucrările sale pot fi regăsite în numeroase colecții publice și private. Este autorul unor scrieri de specialitate centrate pe comunicări vizuale în arta contemporană.

ZOLTÁN SZILÁGYI VARGA, (n.1951)

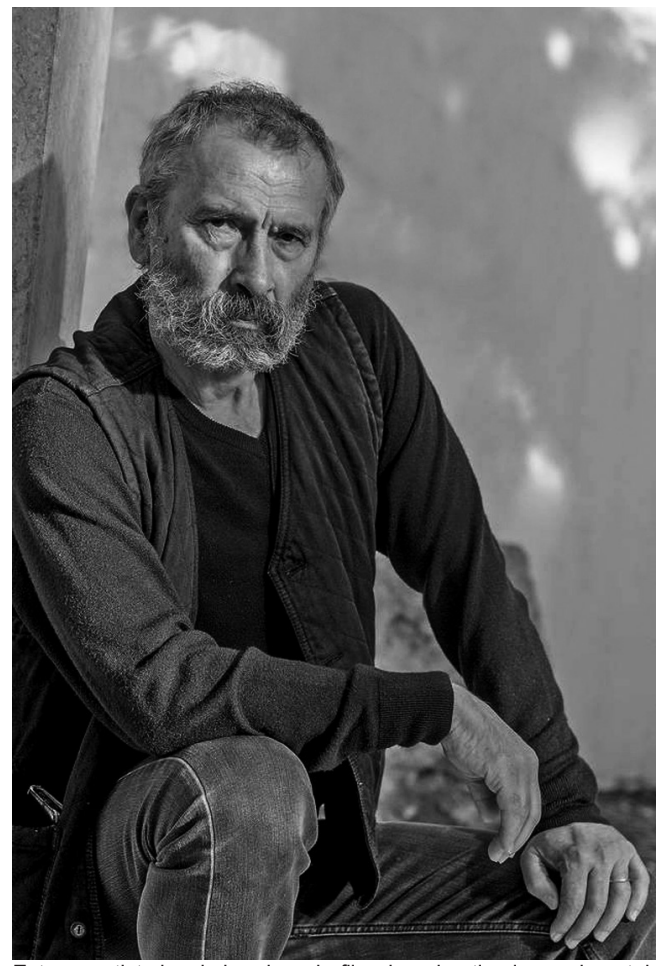

Este un artist vizual și regizor de film de animație și experimental. Trăiește și lucrează în Ungaria. Lucrările sale desen, fotografie, gravură, desen animat sau experimental au fost expuse în galerii și muzee, un număr mare de premii i-au omagiat activitatea. Temele sale predilecte sunt legate de drepturile omului, istorie, mituri. Lucrările sale se regăsesc în numeroase colecții publice și private. Cele trei filme, Nodul gordian, Arena și Monolog sunt păstrate în patrimoniul Muzeului de Artă Modernă (MOMA) din New York.

Sala **6**

OLIMPIU BANDALAC

Studiul mișcării – 1985, Montaj spațial cu trei desene,
Dimens: 145 x 140 x 140 cm, Tehnică mixtă pe hârtie
Omagiu lui J. BEUYS - 1990
Desen 35 x 25 cm, Acuarelă pe hârtie
Artist talk – 2017, Adrian Guță- Olimpiu Bandalac
Muzeul Național de Artă Contemporană, București
Video documentar- 115 min

Sala **8**

DARIE DUP

Relicvarul pădurii, 2014 , instalație dimensiuni variabile,
cutii de cherestea 400 /40/35 cm 4 buc, copaci îmbrăcați în alama, plumb,
tabla 300/250/10 cm 9 buc,
Pădurea din Broceliande, 2014, obiect- lightbox, 50/40/10 cm,
stativ din metal 120/100/15 cm

Sala **2**

TEODOR GRAUR

Semne pe piele, 2018, 200 cm x 200 cm,
Acțiunea Fântâna, 1998, cu studenții din UNArte,
Acțiunea Hrană pentru artă / Artă pentru hrană,
1998, cu studenții din UNARTE

Sala **3**

RADU IGAZSAG

Tocire - film de animație inspirat de poemul de Nichita Stănescu,
realizat la Studioul Animafilm din București, 1985-1990, 35 mm., color, 7 min.
Fotografii de familie, film de animație, realizat la Studioul Animafilm
din București, 1983, color, 7 min.

Sala **7**

GYÖNGYI KEREKES

Tat tvam asi-Întuneric, print digital, canvas, 210 x 80 cm, 2021
Tat tvam asi-Lumina, print digital, autocolant pe forex, 40x45 cm
Tat tvam asi 1., print digital, autocolant pe forex, 30x36 cm,1993/2021
Tat tvam asi 2., print digital, autocolant pe forex, 30x37 cm,1993/2021
Tat tvam asi 3., print digital, autocolant pe forex, 30x40 cm,1993/2021
Convergență, cadru din acțiune 1985, print digital, 28x40 cm 2021

Sala **1**

IOSIF KIRÁLY

Selecție din arhiva sa de mail-art. Instalație, dimensiune variabilă

Sala **9**

2 META

du paysage et de la figure… (2020), film experimental, 5 min. 19 sec.

Sala **5**

MARILENA PREDA SÂNC

A fi una cu Natura / Being with Nature,
digigraphy, 40x53 cm, 2019
Filme experimentale:
Inside / Înăuntru, 1993, 30 sec.
Passing / Trecerea, 1995, 4 min
The Algorithms of Power / Algoritmii puterii, 1995, 4 min
About Oldness / Despre bătrânețe, 1995, 11 min
Brief Autobiography, 1998, 5 min
The Fence / Gardul, 2003, 8 min
Femslogan, 2007, 3 min
The Power Never Asks for Forgiveness, 2017, 6 min

Sala **3**

ZOLTÁN V. SZILÁGY

Nodul gordian, o producție Animafilm, 1980, 8 min. 53 sec. scenariul,
animația, regia Szilágyi V. Zoltán, muzica Octavian Nemescu.
Arena, o producție Animafilm, 1982, 7 min. 09 sec, scenariul, animația,
regia Szilágyi V. Zoltán, muzica Octavian Nemescu.
Monolog,1983, o producție Animafilm, scenariul, animația, regia,
Szilágyi V. Zoltán, muzica Octavian Nemescu

Sala **1**

LÁSZLÓ UJVÁROSSY

Fulgi negre, print digital pe pânză, 100x95 cm, 2021
Some people plant, other cuts / Vindecare,
print digital, 213x140 cm, 2021

Palton, print digital pe pânză, 127x187cm, 2021

Sala **9**

DARIE DUP

Timpul, 2014, sculptură, cherestea, placaj de lemn, furnir 220/220 cm

Sala **9**

Program filme Joseph Beuys

BEUYS (2017)
Anul de producție: 2017; Durata: 107 min.; Regia, Scenariul: Andres Veiel
Subtitrare în limba engleză

Filme de scurt metraj
Joseph Beuys trifft Andy Warhol //
Joseph Beuys îl întâlnește pe Andy Warhol
Înregistrare a unui fragment de film din emisiunea **aspekte (ZDF)**,
din 9.11.1979. (Durată 4 min.)
Film obținut cu sprijinul: Zentrum für Kunst und Medien Karlsruhe
Copyright: VG-Bildkunst/VISARTA, Werner Raeune

DIE ERÖFFNUNG 1965 / ... irgend ein Strang ... /
Wie man dem toten Hasen die Bilder erklärt
VERNISAJUL DIN 1965 / ... un oarecare lanț ... /
Cum să explici imagini unui iepure mort
1965 (Durată: aprox. 6 min)
Film obținut cu sprijinul: Zentrum für Kunst und Medien Karlsruhe
Copyright: VG-Bildkunst/VISARTA

7000 Eichen / 7000 de stejari
Film documentar realizat de ZDF în cadrul emisiunii aspekte Extra.
(Durata aprox. 9 min.)
Film obținut cu sprijinul: Zentrum für Kunst und Medien Karlsruhe
Copyright: VG-Bildkunst/VISARTA
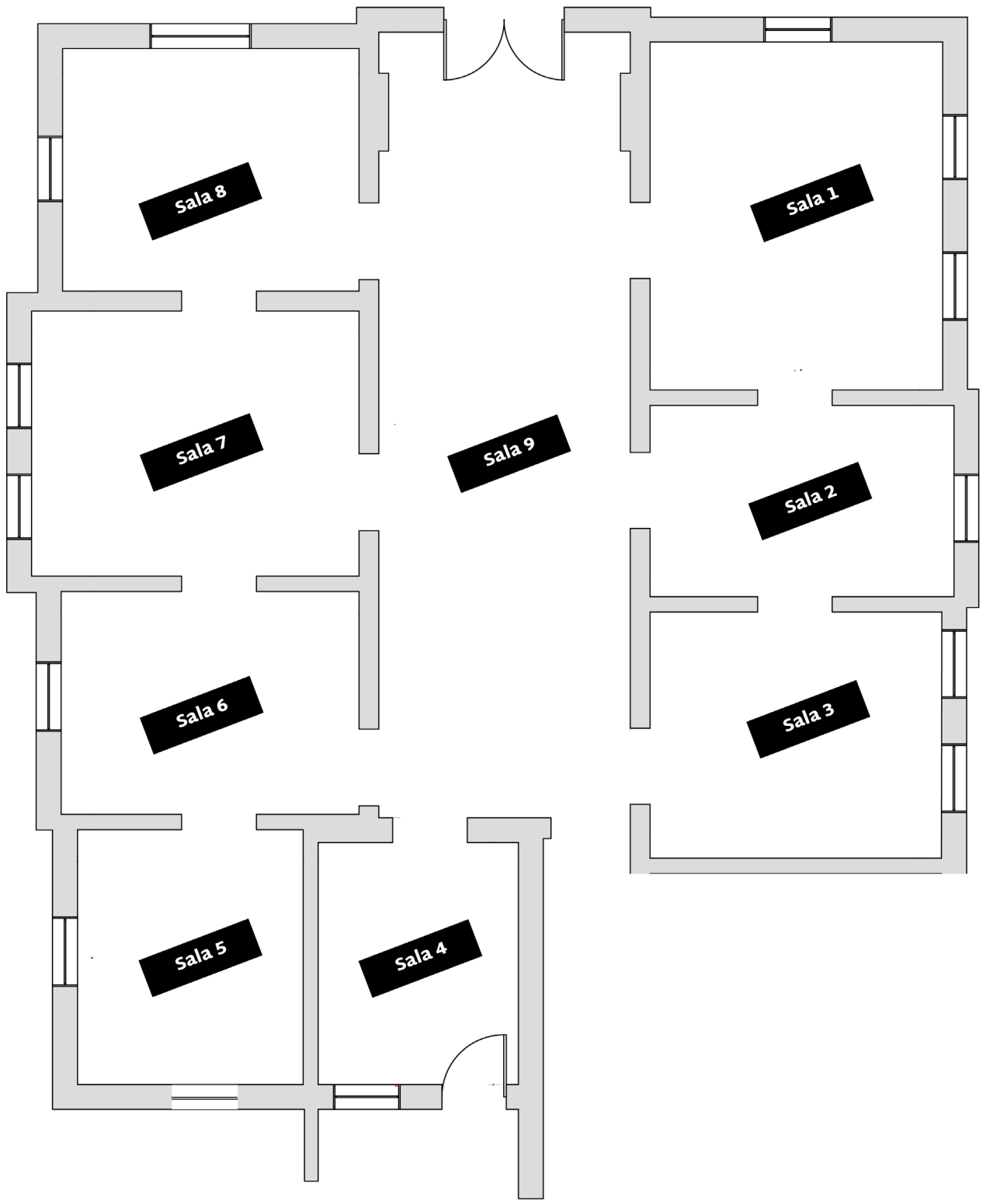
Unde sunt expuse lucrările